Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 129 (6241).

6 ИЮЛЬ ПАЙШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИНИНГ ТАНТАНАСИ

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати янада жўш урган бир вазиятда 5 июль куни Москвада очилди.

Эрталаб соат 10 да Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг алоҳида-алоҳида мажлислари очилди. Мажлис аҳли сессиялар ўртасидаги даврда вафот этган депутатларнинг хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Палаталарнинг алоҳида-алоҳида мажлисларида СССР Олий Советига янгидан сайланган депутатларнинг ваколатларини текшириш тўғрисида мандат комиссияларининг докладлари тингланди. Комиссияларнинг раислари: Иттифоқ Советида — депутат **Х. Ш. Бектурганов**, Миллатлар Советида — депутат **Э. А. Шеварднадзе** доклад қилдилар. Докладлар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Палаталарнинг мажлисларида сессиянинг қуйидаги кун тартиби бир овоздан тасдиқланди:

СССР Министрлар Советининг тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

Масала СССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилади.

СССРнинг халқаро шартномаларини тузиш, ижро этиш ва денонсация қилиш тартиби тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

(Давоми тўртинчи бетда).

МОСКВА, 1978 йил, 5 июль. Катта Кремль саройи. Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг тўққизинчи сессияси. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети палаталари биринчи қўшма мажлисининг очилиши.

В. Мусаэльян фотоси.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА

СССР Министрлар Советининг Раиси депутат А. Н. КОСИГИН доклади

СССР Олий Советининг топширувига биноан ҳукумат СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тайёрлади ва сизларнинг муҳокамангизга тақдим этди.

Лойиҳа мамлакатнинг Конституциясига, КПСС XXIV ва XXV съездларининг ҳамда партия Марказий Комитети шундан кейинги Пленумларининг қарорларига мувофиқ ишлаб чиқилди. Совет ҳукуматини ташкил этиш ва унинг фаолиятига доир ленинча принциплар лойиҳага асос қилиб олинди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Леонид Ильич Брежневнинг совет жамияти сиёсий системасини, умумхалқ давлатимизни ривожлантириш масалалари хусусидаги фикрлари ва кўрсатмалари Қонун лойиҳасини тайёрлаш учун жуда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Бу ҳужжатнинг сиёсий мазмуни Конституциянинг совет жамияти раҳбар ва етакчи кучи, унинг сиёсий системасининг ўзаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси деган қоидаси билан белгиланади. Партия жамиятимизни ривожлантиришнинг бош истиқболини, мамлакатнинг ички ва ташқи сиёсат йўлини белгилаб беради, совет халқининг коммунизм ғалабаси учун курашини планли равишда, илмий жиҳатдан асослаб олиб боради.

СССР Министрлар Совети ўз фаолиятини Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосий вазифаларига мувофиқ амалга оширади, ўз фаолиятида Совет Иттифоқи Конституцияси ва Қонунларига амал қилади.

Қонун лойиҳасида Конституция асосида Совет Иттифоқи давлат ҳокимиятининг ижро қилувчи ва бошқарувчи олий органи бўлган СССР Министрлар Советининг мавқеи белгиланади. Ҳукумат ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган ва давлатни бошқаришга оид бўлган ҳамма масалаларни ҳал этишга ҳақлидир, чунки бу масалалар СССР Олий Совети ва унинг Президиуми компетенциясига кирмайди. Қонун лойиҳасида СССР Министрлар Советининг СССР Олий Совети ва унинг Президиуми олдида жавобгар бўлиб, унга ҳисоб бериб туриши принципи изчиллик билан ўтказилади.

Биз қабул қилишимиз лозим бўлган қонун совет қонунчилигини такомиллаштириш, ҳуқуқ нормаларимизни Конституцияга ва совет жамияти тараққиётининг эришилган даражасига мувофиқлаштириш соҳасида олға қараб қўйилган янги катта қадам бўлади.

Қонун лойиҳасининг социал-сиёсий аҳамияти яна шу билан ҳам белгиланадики, у гражданларини давлат ишларини бошқаришда тобора кенг қатнаштириш, давлат аппаратини такомиллаштириш, халқ контролини кучайтириш, давлат ишларининг олиб борилишидан ҳаммани кенг хабардор қилиш йўли билан социалистик демократияни янада ривожлантиришга қаратилган.

Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш — партия ва ҳукумат фаолиятидаги асосий масаладир. Партия Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми давомида бундай ғамхўрлик яна бир марта намойиш қилинди. Пленум ўрток Л. И. Брежневнинг доклади юзасидан қишлоқ хўжалигимизни янада юксалтириш тадбирлари тўғрисида ғоят муҳим қарор қабул қилди. Бутун совет халқи бу қарорни зўр мамнуният ва баланд руҳ билан кутиб олди ва бу қарорга жавобан меҳнатда янги муваффақиятларга эришади ҳамда коммунистик қурилишда сиёсий активликни янада кучайтиради. Бунга шак-шубҳа йўқ.

Биз кўриб чиқаётган Қонун лойиҳасида ривожланган социализм шароитларида партия ва давлатнинг асосий вазифаларини амалга оширишда СССР Министрлар Советининг роли белгиланган. Шунга биноан лойиҳада СССР Министрлар Совети фаолиятининг асосий йўналишлари ва принциплари таърифлаб берилди.

А. Н. Косигин Қонун лойиҳасининг энг муҳим қоидаларига тўхталиб ўтди ва Қонун лойиҳаси қоидаларининг давлат қурилиши ҳақидаги ленинча ғоялар ва принциплар билан изчил боғланганлиги бу лойиҳанинг энг муҳим хусусияти эканлигини таъкидлади. Қонун лойиҳаси Совет ҳукумати ишининг кўп йиллик тажрибасини умумлаштириб, жамиятнинг иқтисодий ва социал тараққиётига доир масалаларни биринчи ўринга қўяди. Фаолиятнинг худди ана шу соҳаси Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллариданоқ совет халқининг социализм учун, бутун жамиятни социалистик негизда қайта қуриш учун олиб борилган курашида ҳал қилувчи аҳамият касб этди.

Совет халқи босиб ўтган тарихий йўлнинг асосий якуни шундан иборатки, мамлакатда капитализмдан социализм сари олға жуда тез ҳаракат қилиб бориш амалга оширилди, ривожланган социалистик жамият барпо этилди. СССР ташкил топган даврда мамлакатда жон бошига ҳисоблаганда саноат маҳсулоти бутун жаҳондагига нисбатан ўрта ҳисобда 8 баравар кам ишлаб чиқарилган бўлса, ҳозирги пайтда тахминан 3,3 баравар кўпроқ ишлаб чиқарилмоқда.

Ҳозирги кунда экономика — коммунизм учун курашнинг ҳал қилувчи соҳаларидан биридир. Шу боисдан Қонун лойиҳасида ҳукуматнинг халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятининг вазифалари ва йўналишларига алоҳида ўрин берилганлиги табиий бир ҳолдир. Бу соҳада асосий эътибор ижтимоий ишлаб чиқаришни тез ва мутаносиб равишда ривожлантиришни таъминлашга, мамлакат иқтисодий ва социал тараққиётининг жорий ва перспектив давлат планларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга қаратилади. Бу планлар партиянинг иқтисодий сиёсатини амалга оширишнинг асосий воситасидир.

Совет экономикаси капиталистик мамлакатлардаги ишлаб чиқаришга нисбатан тобора тез суръатлар билан ривожланмоқда. Кейинги етти йил мобайнида мамлакатимизда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни ўстиришнинг ўртача йиллик суръатлари АҚШдаги худди шундай кўрсаткичдан қарийб 2 баравар, «умумий бозор» мамлакатлари кўрсаткичларидан 3 баравар ва Япониядаги кўрсаткичлардан 1,7 баравардан зиёд ошиб кетди.

Совет экономикасининг муттасил ўсаётганлиги аввало, социалистик хўжалик системасининг объектив қонунлари ва афзалликларидан фойдаланишнинг амалий натижасидир. Ишлаб чиқариш воситаларининг ижтимоий мулклиги бу системанинг негизидир. Бу — экономикани планли бошқариш натижасидир.

Бизда халқ хўжалигини муттасил ривожлантира бориш, ишлаб чиқариш кўламларини йил сайин доим кўпайтириш учун зарур шарт шароитларнинг ҳаммаси мавжуддир. Ҳозирги пайтда энг асосий вазифа мавжуд имкониятлардан тўғри ва тадбиркорлик билан фойдаланишни таъминлашдан иборат.

Ишлаб чиқариш кўламлари доим кенгайиб, хўжалик алоқалари мураккаблашиб бораётган шароитда экономикага раҳбарлик қилишни таъминлайдиган ва халқ хўжалиги тармоқларининг ривожланишини мувофиқлаштириб олиб борадиган орган бўлмиш ҳукуматнинг фаолияти алоҳида аҳамият касб этади. Шу боисдан СССР Министрлар Советининг ваколатлари Қонун лойиҳасида ҳукуматнинг ягона халқ хўжалик комплекси бўлган ва мамлакат территориясида ижтимоий ишлаб чиқариш, тақсимлаш ва айирбошлашнинг ҳамма бўғинларини қамраб оладиган экономикани ривожлантиришга самарали таъсир ўтказишини кўзда тутиб белгиланди.

А. Н. Косигин СССР Министрлар Советининг кейинги йилларда экономикани бошқариш борасидаги фаолиятининг асосий йўналишларига тўхталиб ўтди. У айтдики, Министрлар Совети ўзининг бутун ишида партия Марказий Комитетининг аниқ ва ҳар томонлама асослаб берилган сиёсий йўлига, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг коммунистик қурилишимизга доир умумий, принципиал проблемалар, шунингдек конкрет масалалар хусусидаги тегишли йўл-йўриқларига амал қилиб келмоқда.

Ҳукумат партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишга жуда катта эътибор берди. Марказий Комитетнинг 1965 йил март Пленумидан кейин ишларнинг бутун комплекси бўйича қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун 290 миллиард сўм, яъни Совет ҳокимиятининг аввалги йилларидагига нисбатан 3 баравар кўп капитал маблағ сарфланди. Бу эса қишлоқ хўжалик маҳсулотининг барча энг муҳим турларини ишлаб чиқаришни ғоят кўпайтиришга, бу маҳсулотлар истеъмолини оширишга эришиш имкониятини яратиб берди.

Партия Марказий Комитетининг яқиндагина бўлиб ўтган Пленумида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, қишлоқ хўжалигидаги барча тармоқларнинг ҳар томонлама, тез ривожланишини таъминлаш, қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан кенг программа белгиланди. Бу программани амалга ошириш қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтириш, унинг об-ҳаво инжиқликларига қарам бўлишини камайтириш, мамлакатни озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан таъминлашни яхшилаш имконини туғдиради. Пленум қарорларини оғишмай амалга ошириш ҳукуматнинг яқин давр ичидаги энг биринчи вазифаларидан бири бўлиб қолади.

Министрлар Совети саноат, транспорт, капитал қурилишни ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантириш масалалари билан доим шуғулланмоқда.

РСФСРнинг Нокоратупроқ зонасини ривожлантириш, Ғарбий Сибирнинг табиий бойликларини ўзлаштириш ва бу ерда қудратли ишлаб чиқариш комплексини вужудга келтириш, Байкал-Амур темир йўл магистралини қуриш каби йирик умумдавлат программалари, тармоқлараро ва территориал программаларни амалга ошириш масалалари кейинги вақтларда СССР Министрлар Советининг фаолиятида тобора катта ўрин олмоқда. Бу программаларнинг амалга оширилаётганлиги мамлакатнинг иқтисодий қудрати ўсганлигини, давлатимиз катта имкониятларга эга эканлигини исбот қилади.

Докладчи ҳукумат экономикани ривожлантиришга оид ҳамма масалаларни аввало ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини бутун чоралар билан ошириш нуқтаи назаридан кўриб чиққанлигини таъкидлади.

Ҳозирги вақтда саноатда корхоналарни йириклаштириш, ишлаб чиқариш бирлашмаларини вужудга келтириш, кўп босқичли системага барҳам бериш ва хўжалик раҳбарлиги органларини ишлаб чиқаришга яқинлаштириш соҳасида ишлар асосан тугалланмоқда.

Ҳукумат атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш масалалари юзасидан ва экономикани ривожлантириш билан боғлиқ бошқа масалалар юзасидан бир қанча муҳим қарорлар қабул қилди.

Докладчи бошқарувни янада такомиллаштириш, халқ хўжалигига ва унинг тармоқларига раҳбарликни юксак даражага кўтариш тўғрисида гапириб, қуйидагиларни уқтириб ўтди: Қонун лойиҳасида бошқарув соҳасидаги ҳамма ишни мамлакат иқтисодий тараққиёти ҳозирги босқичининг ўсган талабларига мувофиқлаштириб олиб боришга алоҳида эътибор берилди. Шу муносабат билан иқтисодий тараққиётимизнинг ҳал қилувчи омили бўлган фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни таъминлаш ҳукуматнинг биринчи навбатдаги вазифаларидан биридир.

Қонун лойиҳаси Министрлар Советининг совет халқи моддий ва маданий турмуш даражасини янада ошириш, таълим ва маданиятни ривожлантириш, аҳолига медицина хизматини яхшилаш, гражданларнинг ўз ижодий кучларини рўёбга чиқариши учун имкониятларни кенгайтириш соҳасидаги асосий вазифалари ва ваколатларини белгилайди.

А. Н. Косигин давлатимизнинг бу соҳадаги кўп қиррали фаолиятига тўхталиб ўтди. Жумладан, у қуйидагиларни маълум қилди: давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти аҳоли жон бошига ҳисоблаганда 1940 йилдагига нисбатан таққослаб олинган нархларда 7 баравар ортди, халқнинг меҳнат ва турмуш шароитлари кўп даражада яхшиланди. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки икки йили мобайнидагина тўрт миллиондан зиёд квартира қурилди, аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан олаётган тўлов ва имтиёзлар 9,4 миллиард сўм миқдорда кўпайди.

Қонун лойиҳаси коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш коммунистик жамият қурувчиси бўлган совет кишисининг маънавий қиёфасини шакллантириш жараёни билан чамбарчас боғланган, деган принципиал қоидага асосланади.

Қонун лойиҳасида Министрлар Советининг давлат бошқарувини ташкил этиш соҳасидаги ваколатлари белгиланади, хўжалик бошқаруви турли органларининг ҳуқуқлари ва функцияларини кенгайтириш кўзда тутилади. Қонун лойиҳасида кўрсатиб ўтилганидек, СССР ягона кўп миллатли иттифоқ давлати эканлигига асосланиб, СССР Министрлар Совети биргаликда коммунизм қуриш мақсадида мамлакатдаги миллат ва элатларнинг жипслигини мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда, ССР Иттифоқи билан иттифоқдош республикаларнинг манфаатларини бирга қўшиб олиб боришни таъминламоқда.

Ҳукуматнинг давлат интизомини янада мустаҳкамлаш, барча бошқарув органлари ва мансабдор шахсларнинг топширилган иш учун жавобгарлигини ошириш, партия ва ҳукумат қарорларини бажариш устидан контролни кучайтириш соҳасидаги вазифалари Қонун лойиҳасида ўз ифодасини топди.

Қонун лойиҳаси СССР Министрлар Советининг ишини ташкил этишга, ҳукумат мажлисларида ва унинг доимий органи — Президиум мажлисларида масалаларни кўриб чиқиш тартибига, масалаларни коллегиал ҳал этишни ҳукумат аъзоларининг қабул қилинган қарорларни амалга ошириш учун шахсий жавобгарлиги билан бирга қўшиб олиб боришни таъминлашга катта эътибор беради.

Докладчи Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ўсиб бораётганлигини, унинг халқаро муносабатларни ривожлантиришга таъсири кучайганлигини уқтириб ўтди. Докладчи, жумладан бундай деди: ҳозирги вақтда бизнинг мамлакатимиз жаҳоннинг 118 мамлакати билан савдо-сотиқ қилмоқда. Қонун лойиҳасида кўзда тутилганидек чет давлатлар ва халқаро ташкилотлар билан муносабатлар соҳасига умумий раҳбарлик СССР Министрлар Совети зиммасига юкланади. СССР Министрлар Совети Совет Иттифоқи халқаро ҳамкорлигининг турли формаларини кенгайтиришни бундан буён ҳам таъминлаши лозим.

Социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик масалалари Министрлар Советининг бу соҳадаги фаолиятида доим марказий ўринни эгаллаб келмоқда. Совет Иттифоқи ташқи савдо оборотининг 57 процентдан кўпроғи шу мамлакатлар ҳиссасига тўғри келади. Қонунга мувофиқ ҳукумат совет органларининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан биргаликда ҳамкорликнинг узоқ муддатга мўлжалланган тармоқ программаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш соҳасидаги фаолиятига етакчилик қилади. Ана шу программаларни амалга ошириш қардош мамлакатлар ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашни кучайтириш ишида олға қараб қўйилган анча катта қадам бўлади.

Совет Иттифоқи барча чет мамлакатлар билан, шу жумладан капиталистик мамлакатлар билан ҳам ҳамкорликни кенгайтиришга доим интилмоқда. Амалий алоқаларни кенгайтиришга ҳар икки томоннинг интилиши, ҳамкорликнинг ўзи эса ҳар бир томон учун манфаатли бўлиши муҳимдир.

Қудратли иқтисодий ва мудофаа потенциалига эга бўлган социалистик давлатимиз тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилмоқда. Бу — социализмнинг табиатидан, чинакам халқ ҳокимияти, социал адолатли ва инсонпарвар жамиятимизнинг табиатидан келиб чиқади. Коммунистик партия ва Совет давлати ички ҳамда ташқи сиёсатининг инсонпарварлик ва тинчликсеварлик мақсадлари, бу сиёсатнинг донолиги ва узоқни кўриши, партия Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг, шахсан Леонид Ильич Брежневнинг халқаро майдонда тинчликни мустаҳкамлаш борасида зўр ғайрат билан қилаётган ишлари халқаро кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш жараёнига самарали таъсир ўтказмоқда.

Тинчлик тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ленинча тинчлик сиёсатини амалга ошириш — янги Қонун лойиҳасида белгиланганидек Министрлар Советининг ташқи сиёсат ва халқаро муносабатлар соҳасидаги фаолиятининг асосий мақсадидир.

Биз жаҳондаги барча мамлакатларни қуролланиш пойгасини тўхтатишга даъват этмоқдамиз. Қуролланиш пойгаси хавфи ҳали тўхтатилмаган экан, Совет Иттифоқи агрессив, империалистик кучларнинг ҳаракатларини зўр сергаклик билан кузатиб боради, мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш соҳасида зарур бўлган ҳамма чораларни кўради. Тинчлик ва социализмни ҳимоя қилаётган қаҳрамон Қуролли Кучларимиз тўғрисида ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш Совет ҳукуматининг энг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қолаверади.

Ҳукумат ташқи сиёсатни амалга ошириш, мамлакатнинг давлат хавфсизлиги ва мудофаа қобилиятини таъминлаш масалаларини ҳал этган пайтда совет халқининг тинчликка бўлган улуғ иродасига, унинг тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш борасидаги қатъий аҳдига амал қилади. Қонун лойиҳасининг СССР Министрлар Совети тўғрисидаги тегишли моддаларининг моҳияти ана шундан иборат.

А. Н. Косигин докладининг охирида бундай деди:

Олий Совет қабул қиладиган янги Қонун Министрлар Советининг, бутун давлат аппаратимизнинг фаолиятига нисбатан юксак талаблар қўяди. Мамлакатимизнинг ҳар бир граждани бу Қонунни ўқиб чиққанида унда давлат ишларини бошқариш юзасидан ҳукумат зиммасига юкланган ҳамма бурчларни билибгина қолмай, ўз ҳуқуқларини ва давлатдаги ишларнинг аҳволи учун ўз жавобгарлигини ҳам яхшироқ тасаввур эта олади. Бу — жуда муҳимдир, бунинг боиси шуки, бизнинг давлатимиз ўз гражданларининг онглилиги билан кучлидир.

Ҳукумат Коммунистик партия раҳбарлигидаги омманинг кенг ижоди ва қўллаб-қувватлашига таянмаса, ривожланган социализм шароитида бажариши лозим бўлган жуда катта хилма-хил вазифаларни эплай олмаган бўлур эди.

Партиянинг раҳбарлик роли, партия билан халқнинг бирлигига асосланган бутун сиёсий системамизнинг мустаҳкам бирлиги — социалистик давлатимиз қудратининг манбаи бўлиб, бу манба совет халқининг тарихий аҳамиятга молик вазифаларни ҳал этишига имконият яратиб беради.

Ҳукумат СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини тақдим этар экан, бу лойиҳани қўллаб-қувватлаб, маъқуллашни СССР Олий Советидан илтимос қилади.

(ТАСС).

---

1. Доклад қисқартирилиб бос...моқда.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-МОДДА. СССР Министрлар Совети — СССР давлат ҳокимиятининг ижро қилувчи ва бошқарувчи олий органидир

СССР Министрлар Совети — СССР ҳукумати — СССР давлат ҳокимиятининг ижро қилувчи ва бошқарувчи олий органидир.

СССР Конституцияси Ленин ғояларига ва принципларига асосланиб социалистик умумхалқ давлати функцияларини амалга оширишда СССР Министрлар Советининг роли ва вазифаларини белгилаб беради.

СССР Министрлар Совети ССР Иттифоқи ихтиёрига берилган ва давлатни бошқаришга оид бўлган барча масалаларни ҳал этишга ҳақлидир, чунки бу масалалар Конституцияга кўра СССР Олий Совети ва СССР Олий Советининг Президиуми компетенциясига кирмайди.

СССР Министрлар Совети ўз фаолиятида СССР Конституциясига ва СССР қонунларига амал қилади.

СССР Министрлар Совети СССР қонунлари ва СССР Олий Советининг ва унинг Президиумининг бошқа қарорлари асосида ва уларни ижро этиб, қарорлар ва фармойишлар чиқаради ҳамда уларнинг ижросини текшириб туради. СССР Министрлар Советининг қарорлари ва фармойишлари СССРнинг бутун территориясида, барча органлар, ташкилотлар, мансабдор шахслар ва граждандар томонидан ижро этилиши мажбурийдир.

2-МОДДА. СССР Министрлар Совети фаолиятининг асосий йўналишлари

Коммунистик партиянинг қарорларига ва социалистик умумхалқ давлатининг бош вазифаларига мувофиқ СССР Министрлар Совети ўз компентенцияси доирасида қуйидаги асосий йўналишлар бўйича иш олиб боради:

Социализм иқтисодий қонунларидан ва афзалликларидан бутун чоралар билан фойдаланиш асосида ягона социал-иқтисодий сиёсат ўтказиб туради;

халқ хўжалигини муттасил, планли равишда ва пропорционал ривожлантиришни, фан-техника тараққиётини тезлаштиришни, совет кишиларининг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини энг тўлиқ равишда қондириш мақсадида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва иш сифатини оширишни таъминлайди;

халқ фаровонлигини ва маданиятини ошириб боради, гражданларнинг ҳуқуқларини ва эркинликларини ҳимоя қилади, шахснинг ҳар томонлама камол топиши учун қулай шарт-шароит яратиб беради;

биргаликда коммунизм қуриш, ССР Иттифоқи билан иттифоқдош республикаларнинг манфаатларини қўшиб олиб боришни таъминлаш мақсадида мамлакатдаги барча миллатлар ва элатлар жипслигини янада мустаҳкамлайди;

ҳозирги ва келажак авлодларнинг манфаатларини кўзлаб, табиий бойликлардан рационал равишда фойдаланишни ва уларни муҳофаза қилишни таъминлайди;

давлатни бошқаришни такомиллаштиради;

давлат манфаатларини ҳимоя қилади, социалистик мулкни муҳофаза қилади ва кўпайтиравepади, социалистик қонунчиликни ва давлат интизомини янада мустаҳкамлайди;

социалистик ғалабаларни ва совет халқининг тинч меҳнатини ҳимоя қилиш мақсадида мамлакатнинг хавфсизлигини ва мудофаа қобилиятини таъминлайди;

ленинча тинчлик сиёсатини амалга оширади, СССР Конституциясида мустаҳкамланган ташқи сиёсат принципларини оғишмай амалга оширади.

3-МОДДА. СССР Министрлар Совети фаолиятининг асосий принциплари

СССР Министрлар Совети ўз фаолиятида демократик централизм, социалистик федерализм, социалистик қонунчилик, жамоатчилик фикрининг ошкоралиги ва уни ҳисобга олиш принципларига амал қилиб:

давлатни бошқариш масалаларини марказлаштирилган тартибда ҳал этишни республика органларининг ва маҳаллий органларнинг ташаббускорлигини ривожлантириш билан қўшиб олиб боришни, СССР Министрлар Советининг масалаларни коллегиал тарзда кўриб чиқишни ва ҳал этишни қабул этилган қарорларнинг амалга оширилиши учун ҳамда топширилган участкалардаги ишларнинг аҳволи учун СССР Министрлар Совети аъзоларининг шахсий масъулияти билан қўшиб олиб боришни таъминлайди:

тегишли масалаларни ҳал этганда давлат органларининг ва жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг ва гражданларнинг таклифларини аниқлашни ва шу таклифлардан фойдаланишни ташкил этади, ўзининг қилаётган ишларидан ва қабул қилган асосий қарорларидан аҳолини хабардор қилиб туради;

СССР Конституциясига, СССР қонунларига ҳамда СССР Олий Советининг ва унинг Президиумининг бошқа қарорларига оғишмай риоя қилинишини таъминлайди.

СССР Министрлар Совети ҳал этаётган масалаларни кўриб чиқишда, СССР қонунларида кўзда тутилган ҳолларда, жамоат ташкилотларининг умумиттифоқ органлари ўз уставларида белгиланган вазифаларга мувофиқ иштирок этадилар.

СССР Министрлар Совети давлатни бошқариш масалаларини ҳал этишда фан муваффақиятларидан фойдаланади.

4-МОДДА. СССР Министрлар Советини тузиш тартиби. СССР Министрлар Советининг состави

СССР Министрлар Совети СССР Олий Совети томонидан Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлисида СССР Министрлар Советининг Раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари ва ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раисларидан иборат составда тузилади:

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг Раислари лавозими бўйича СССР Министрлар Совети составига киради.

СССР Министрлар Совети Раисининг тақдимига биноан СССР Олий Совети СССРнинг бошқа органлари ва ташкилотлари раҳбарларини СССР ҳукумати составига киритиши мумкин.

СССР Министрлар Советининг шахсий состави СССР Олий Совети томонидан ўзгартирилади. СССР Олий Советининг сессиялари ўртасидаги даврда СССР Министрлар Совети составидаги айрим шахслар СССР Министрлар Совети Раисининг тақдимига биноан ўз лавозимидан озод қилинади ва лавозимга тайинланади, кейин бу СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясида Олий Совет тасдиғига тақдим этилади.

СССР Министрлар Совети янги сайланган СССР Олий Советининг биринчи сессиясида СССР Олий Совети олдида ўз ваколатларини зиммасидан соқит қилади.

5-МОДДА. СССР Министрлар Советининг жавобгарлиги ва ҳисоб бериб туриши

СССР Министрлар Совети СССР Олий Совети олдида жавобгардир ва унга ҳисоб беради, СССР Олий Совети сессиялари ўртасидаги даврда эса СССР Олий Совети Президиуми олдида жавобгардир ва унга ҳисоб беради.

Янги тузилган СССР Министрлар Совети ўзининг келгуси фаолияти тўғрисидаги баёнотни СССР Олий Совети муҳокамасига тақдим этади.

СССР Министрлар Совети ўз иши тўғрисида СССР Олий Совети олдида мунтазам равишда ҳисоб бериб туради.

СССР Министрлар Советига ёки СССР Министрлар Советининг аъзосига СССР Олий Советининг депутати сўров билан мурожаат қилганида улар бу сўровга уч кун муддатдан кечиктирмай оғзаки ёки ёзма тартибда СССР Олий Советининг шу сессиясида жавоб беришлари шарт.

СССР Министрлар Совети СССР Олий Совети комиссияларининг ва Олий Совет палаталари комиссияларининг тавсияларини, СССР Олий Совети депутатларининг таклифларини кўриб чиқади ва бу кўриб чиқишнинг натижалари ёки қабул этилган чоралар тўғрисида белгиланган муддатда уларга хабар қилади.

II. СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ КОМПЕТЕНЦИЯСИ

6-МОДДА. СССР Министрлар Совети компетенциясининг умумий масалалари

СССР Министрлар Совети СССР Конституциясида, ушбу қонунда ва СССРнинг бошқа қонунларида кўзда тутилган ўз ваколатлари доирасида:

халқ хўжалигига, социал маданий қурилишга ва давлатни бошқаришнинг бошқа соҳаларига раҳбарликни таъминлайди; Иттифоқ қарамоғидаги тармоқларга раҳбарлик қилади ҳамда иттифоқ — республика қарамоғидаги тармоқларга умумий раҳбарлик қилади;

саноат қурилиш, қишлоқ хўжалиги корхоналарини ва бирлашмаларини, транспорт ва алоқа корхоналарини, банкларни, илмий муассасаларни, шунингдек Иттифоқ қарамоғидаги бошқа ташкилотлар ва муассасаларни бошқаришни ташкил этади: давлат корхоналарини, бирлашмаларини, бошқа ташкилотлар ва муассасаларни тузиш, қайта ташкил этиш ва тугатиш тартибини белгилайди;

давлатни бошқариш органларининг вазифаларини ва функцияларини, уларни ташкил этиш ва ишлаш тартибини белгилайди; давлатни бошқариш органлари системасини, уларнинг иш услубини ва методларини такомиллаштириш чораларини кўради.

Зарур бўлиб қолган тақдирда СССР Министрлар Совети давлатни бошқаришнинг ўз компетенциясига кирган айрим масалаларини ҳал этишни иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР министрликларига ва давлат комитетларига, ўз қарамоғидаги бошқа органларга топшириши мумкин.

7-МОДДА. СССР Министрлар Советининг экономикани ривожлантириш соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) марказлаштирилган бошқаришни корхоналар, бирлашмалар ва бошқа ташкилотларнинг хўжалик мустақиллиги ва ташаббускорлиги билан қўшиб олиб борган ҳолда тармоқ ва территориал принципларни ҳисобга олиб, иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг давлат планлари асосида ягона халқ хўжалик комплекси сифатида экономикани ривожлантиришни таъминлайди;

2) ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг, миллий даромадни ўстиришнинг ва уни рационал тақсимлашнинг оптимал суръатларини таъминлаш чораларини кўради; зарур давлат резервларини вужудга келтиришни ташкил этади;

3) халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларига доир таклифларни ишлаб чиқади, турдош тармоқларнинг группаларини бошқаришни ташкил этади, халқ хўжалиги тармоқларини ривожлантиришни координация қилади: фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишни, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини оширишни таъминлаш чораларини кўради;

4) халқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим комплекс умумдавлат проблемаларини, тармоқлараро ва территориал проблемаларни ҳал этишни таъминлайди;

5) хўжалик ҳисобидан, фойдадан, таннархидан ҳамда бошқа иқтисодий воситалар ва стимуллардан актив фойдаланишни таъминлайди; социалистик ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан энг кўп даражада фойдаланиш, иқтисодий тежашни кучайтириш чораларини кўради;

6) ердан ва ер ости бойликларидан, сув ресурсларидан, ўсимлик ва ҳайвонот оламидан илмий асосда рационал фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш билан, ҳаво ва сувнинг тозалигини сақлаш, табиий бойликларни қайта кўпайтиришни ва инсон атрофидаги муҳитни яхшилашни таъминлаш билан алоқадор масалаларни ҳал қилади.

8-МОДДА. СССР Министрлар Советининг социал ривожланиш ва маданият соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) меҳнат унумдорлигини ўстириш асосида меҳнат ҳақи даражасини, меҳнаткашларнинг реал даромадларини ошириш, ижтимоий истеъмол фондларини кўпайтириш чораларини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

2) соғлиқни сақлаш давлат системасини ва унинг моддий техника базасини ривожлантириш ва такомиллаштириш йўлларини белгилайди. гражданлар соғлиғини сақлаш ва мустаҳкамлаш чораларини амалга оширади, физкультура ва спортни ривожлантиришга кўмаклашади;

3) социал таъминотнинг ягона сиёсатини ўтказиш чораларини ишлаб чиқади ва амалга оширади ҳамда ВЦСПС билан биргаликда давлат социал страхованиеси бўйича нафақалар беришнинг асосий шартларини ҳамда унинг миқдорини белгилайди;

4) давлат ва жамоат уй-жой фондини ривожлантириш ва сақлаш, кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилишига кўмаклашиш чораларини амалга оширади;

5) халқ маорифининг ягона системасини ривожлантириш ва такомиллаштириш йўлларини белгилайди; совет кишиларини ахлоқий ва эстетик тарбиялаш, уларнинг маданий савиясини ошириш учун маънавий бойликларнинг муҳофаза қилинишини, кўпайтирилишини ва бу бойликлардан кенг фойдаланишни таъминлайди; профессионал санъатни ва халқ бадиий ижодкорлигини ривожлантиришга кўмаклашади;

6) савдо ва умумий овқатланиш, маиший хизмат ва коммунал хўжалик давлат системаларининг фаолиятини йўналтириб туради: аҳолига хизмат кўрсатишнинг ҳамма соҳаларида кооператив ташкилотлар ва бошқа жамоат ташкилотларининг фаолиятига ёрдамлашади.

9-МОДДА. СССР Министрлар Советининг иқтисодий ва социал ривожлантиришни планлаштириш соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг жорий ва перспектив давлат планларини ишлаб чиқади ва СССР Олий Советига тақдим этади, давлат планларини амалга ошириш чораларини кўради, планларнинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботларни СССР Олий Советига тақдим этади:

2) планлаштириш соҳасида давлат бошқарувининг марказий органи — СССР давлат план комитети, СССР министрликлари ва давлат комитетлари, СССР Министрлар Совети қарамоғидаги бошқа органлар ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Совети томонидан СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг давлат планлари лойиҳаларини тайёрлаш ишларини ташкил этади; планларнинг балансланишини ва стабиллигини, ишлаб чиқарувчи кучларнинг иттифоқдош республикалар ва мамлакатнинг иқтисодий районлари бўйича рационал жойлаштирилишини, планлаштириш методларининг такомиллаштирилишини таъминлайди:

3) иқтисодий, социал ва илмий — техника тараққиётининг комплекс программаларини ишлаб чиқишни ташкил этади ва шу программаларнинг бажарилишини таъминлайди;

4) учёт ва статистиканинг ягона системасини ташкил этишга раҳбарлик қилади.

10-МОДДА. СССР Министрлар Советининг молия, кредит ва нархлар соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) Совет давлатининг молия сиёсатини амалга оширишнинг асосий йўналишларини ишлаб чиқади;

2) СССР давлат бюджетини тузади ва СССР Олий Советига тақдим этади, уни амалга ошириш чораларини кўради, бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни СССР Олий Советига тақдим қилади;

3) пул ва кредит системасини мустаҳкамлаш ҳамда давлат страхованиесини ташкил этиш чораларини кўради;

4) СССРнинг хорижий давлатлар билан валюта ва кредит муносабатлари соҳасида давлат монополияси асосида раҳбарликни амалга оширади;

5) нарх соҳасида ягона сиёсат ўтказилишини таъминлайди, нархлар системасини такомиллаштиришнинг асосий йўналишларини белгилаб беради.

11-МОДДА. СССР Министрлар Советининг меҳнат ва иш ҳақи соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) гражданларнинг меҳнат қилиш ҳуқуқини таъминлаш, меҳнатга ҳақ тўлаш ҳамда меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш соҳасида ягона сиёсат ўтказиш чораларини ишлаб чиқади ва амалга оширади;

2) халқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини оғишмай ўстиришни, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштиришнинг замонавий воситаларини кенг жорий қилишни таъминлаш, меҳнат шароитини ва уни муҳофаза қилишни яхшилаш, меҳнатни илмий ташкил этиш, социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш чораларини ишлаб чиқади;

3) иш ҳақини давлат йўли билан тартибга солиб туришни амалга оширади, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ва иш сифатини оширишда иш ҳақининг рағбатлантирувчилик ролини кучайтириш чораларини ишлаб чиқади; меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари билан иш ҳақининг ўсиши ўртасида зарур нисбат бўлишини, моддий ва маънавий рағбатлантириш чораларининг қўшиб олиб борилишини таъминлайди;

4) социалистик мусобақани ривожлантириш ва унинг таъсирчанлигини ошириш чораларини ВЦСПС билан биргаликда кўради;

5) ишчилар ва хизматчиларнинг иш вақтини ва дам олиш вақтини тартибга солишнинг айрим масалаларини ВЦСПС иштирокида ҳал этади;

6) ижтимоий эҳтиёжларни ҳисобга олиб, кадрлар тайёрлашни ва улардан фойдаланишни, кадрларнинг малакасини оширишни ташкил этишини таъминлайди.

12-МОДДА. СССР Министрлар Советининг фан ва техника соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) фан ва техника соҳасида ягона сиёсат ўтказиш чораларини ишлаб чиқади ва амалга оширади, фан — техника тараққиётининг прогнозларини ишлаб чиқишни ташкил этади;

2) фан ва техникани ривожлантиришнинг асосий йўлларини кўриб чиқади, энг муҳим илмий — техникавий проблемаларни ҳал этиш ишларининг программасини белгилаб беради;

3) илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, илмий тадқиқотларнинг натижаларини, ихтироларни ва рационализаторлик таклифларини жорий этиш чораларини ишлаб чиқади;

4) СССР Фанлар академиясининг фаолиятини йўналтириб туради.

13-МОДДА. СССР Министрлар Советининг социалистик қонунчиликни таъминлаш соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) жамоат тартибини сақлаш, гражданларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш ва ҳимоя қилиш чораларини амалга оширади;

2) социалистик мулкни муҳофаза қилувчи давлат, кооператив ташкилотларининг ва бошқа ташкилотларнинг фаолиятини йўналтириб туради;

3) СССР министрликлари ва давлат комитетларининг, ўзига қарашли бошқа органларнинг қонунларга риоя қилишларини таъминлайди: давлат бошқарув органларида, корхоналарда, бирлашмаларда, бошқа ташкилотлар ва муассасаларда олиб бориладиган ҳуқуқ ишларининг асосий йўналишларини белгилайди;

4) амалдаги қонунларни такомиллаштириш чораларини кўради.

14-МОДДА. СССР Министрлар Советининг мамлакат хавфсизлигини ва мудофаа қобилиятини таъминлаш соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) давлат хавфсизлигини таъминлаш; СССРнинг давлат чегараларини ва территориясини муҳофаза қилиш чораларини кўради;

2) СССР Қуролли Кучларини қуришга умумий раҳбарлик қилди, ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилиши лозим бўлган гражданларнинг ҳар йилги контенгентини белгилайди:

3) мамлакатнинг мудофаа қобилиятини таъминлаш, СССР Қуролли Кучларини ҳар қандай агрессорга дарҳол зарба беришни гарантиялайдиган даражада доимий жанговар тайёр ҳолда тутиш чораларини кўради;

4) СССР Қуролли Кучларини халқ олдидаги ўз бурчини — социалистик Ватанни пухта ҳимоя қилиш бурчини бажариши учун зарур бўлган барча нарсалар билан қуроллантиришни таъминлайди;

5) СССР граждан мудофаасига умумий раҳбарлик қилади.

15-МОДДА. СССР Министрлар Советининг ташқи сиёсат ва халқаро муносабатлар соҳасидаги асосий ваколатлари

СССР Министрлар Совети:

1) СССРнинг хорижий давлатлар билан ва халқаро ташкилотлар билан муносабатлари соҳасида, давлат монополияси асосида ташқи савдо ва бошқа хил ташқи иқтисодий фаолият соҳасида, СССРнинг хорижий мамлакатлар билан илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлиги соҳасида умумий раҳбарликни амалга ошириб туради; СССРнинг халқаро ҳамкорлигини кенгайтириш, ташқи иқтисодий ва илмий техникавий алоқаларнинг самарадорлигини ошириш тадбирларини ўтказишни таъминлайди;

2) СССРнинг социалистик иқтисодий интеграцияда ва халқаро социалистик меҳнат тақсимотида қатнашуви билан боғлиқ ишларни ташкил этади ва йўналтириб туради; СССР давлат планларини Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг давлат планлари билан координациялашни таъминлаш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва кооперативлаштиришни амалга ошириш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ҳамкорлик қилишнинг узоқ муддатли тармоқ программаларини ишлаб чиқишни ва амалга оширишни таъминлаш чораларини кўради;

3) ўз ваколатлари доирасида СССР номидан хорижий давлатларда, шунингдек халқаро ташкилотларда вакиллик қилади;

4) СССРнинг халқаро шартномаларини бажаришни таъминлаш чораларини кўради; Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг тавсияларини қабул қилиш масалаларини ҳал этади ҳамда қабул қилинган тавсияларнинг амалга оширилишини таъминлайди.

5) СССРнинг ҳукуматлараро халқаро шартномаларини тасдиқлайди ва бекор қилади.

16-МОДДА. СССР Министрлар Советининг мажлисларида ҳал этиладиган масалалар

СССР Министрлар Советининг мажлисларида халқ хўжалигини ривожлантиришни, халқлар фаровонлигини ва маданиятини ўстиришни таъминлашнинг, фан-техника тараққиёти, табиий ресурслардан рационал равишда фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш, СССРнинг хорижий давлатлар билан муносабатларини ривожлантиришнинг энг муҳим масалалари ҳал этилади, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг жорий ва перспектив давлат планлари лойиҳалари, СССР давлат бюджетининг лойиҳалари, давлат планларининг ва бюджетнинг бажарилиш якунлари, СССР қонунларининг лойиҳалари кўриб чиқилади, шунингдек СССР ички ва ташқи сиёсатининг бошқа энг муҳим масалалари кўриб чиқилади ва ҳал этилади.

17-МОДДА. СССР Министрлар Советининг Президиуми. СССР Министрлар Совети Президиумининг мажлисларида ҳал этиладиган масалалар

Халқ хўжалигига раҳбарликни таъминлаш билан алоқадор масалаларни ҳамда давлатни бошқаришнинг бошқа масалаларини ҳал этиш учун СССР Министрлар Советининг СССР Министрлар Совети Раиси, Раисининг биринчи ўринбосарлари ва ўринбосарларидан иборат бўлган Президиуми СССР Министрлар Советининг доимий органи сифатида иш олиб боради.

III. СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ БОШҚА ДАВЛАТ ОРГАНЛАРИ БИЛАН МУНОСАБАТЛАРИ

18-МОДДА. СССР Министрлар Советининг иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари билан муносабати

СССР Министрлар Совети ўз компетенцияси доирасида СССР давлат ҳокимияти ва бошқарув олий органларининг қарорларини амалга ошириш борасида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг фаолиятини йўналтириб ва мувофиқлаштириб туради.

СССР Министрлар Совети ўзига топширилган масалаларни ҳал этган чоғида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари иштирок этади. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари умумиттифоқ аҳамиятига молик масалалар юзасидан таклифларни СССР Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этади.

СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикаларнинг, СССР министрликлари ва давлат комитетларининг, ўзига қарашли бошқа органларнинг компетенцияларини амалга ошириш, иқтисодий ва социал ривожлантириш планларини, энг муҳим комплекс умумдавлат, тармоқлараро ҳамда регионал программаларни амалга оширишда бир-бирлари билан зарурий равишда ўзаро келишиб иш олиб боришларини таъминлайди, бу борада келиб чиқадиган масалаларни ҳал қилиб беради.

СССР Министрлар Совети ССР Иттифоқи ихтиёридаги масалалар бўйича иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари қарорларининг ва фармойишларининг ижро этилишини тўхтатиб туришга ҳақлидир.

СССР Министрлар Советининг иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари билан кундалик алоқаларини таъминлаш мақсадида СССР Министрлар Совети ҳузурида иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг доимий ваколатхоналари бўлади.

19-МОДДА. СССР министрликларига ва давлат комитетларига, СССР Министрлар Советига қарашли бошқа органларга раҳбарлик қилиш

СССР Министрлар Совети умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликларининг ҳамда СССР давлат комитетларининг, ўзига қарашли бошқа органларнинг ишларини бирлаштириб ва йўналтириб туради.

СССР Министрлар Совети СССР министрликларини ва давлат комитетларини тузиш ва тугатиш тўғрисидаги таклифларни СССР Олий Советига, СССР Олий Совети сессиялари ўртасидаги даврда эса — унинг Президиумига тақдим этади.

СССР Министрлар Совети зарурат бўлиб қолган тақдирда СССР Министрлар Совети ҳузурида хўжалик, социал маданий ва мудофаа қурилиши ишлари бўйича комитетлар, бош бошқармалар ва бошқа идоралар тузади, шунингдек бу органларни қайта ташкил этади ва тугатади.

СССР Министрлар Совети СССР министрликлари ва давлат комитетлари тўғрисида Низомларни, ўзига қарашли бошқа органлар тўғрисида Низомларни (Уставларни) тасдиқлайди, шунингдек улар марказий аппаратининг структурасини тасдиқлайди ҳамда унга ўзгартишлар киритиш тартибини белгилайди.

СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги комитетларнинг, бош бошқармаларнинг ва бошқа идораларнинг раҳбарларини, СССР министрларининг ўринбосарларини, СССР давлат комитетлари раисларининг ўринбосарларини ва ўзига қарашли бошқа органлар раҳбарларининг ўринбосарларини тайинлайди, СССР министрликлари ва давлат комитетлари коллегияларининг, қарамоғидаги бошқа органларнинг аъзоларини, шунингдек СССР давлат комитетларининг аъзоларини тасдиқлайди.

20-МОДДА. СССР Министрлар Советининг ўз қарамоғидаги органлари фаолияти устидан контроллиги

СССР Министрлар Совети СССР министрликларининг ва давлат комитетларининг, ўз қарамоғидаги бошқа органларнинг фаолиятини мунтазам равишда контрол қилиб туради.

СССР Министрлар Совети СССР министрликларининг ва давлат комитетларининг, ўз қарамоғидаги бошқа органларининг ўзларига берилган ҳуқуқлардан ўз зиммаларидаги вазифаларни бажариш ҳамда ўз функцияларини амалга ошириш учун, ўз ихтиёрига топширилган масалаларни мустақил ҳал этиш учун тўла равишда фойдаланишларини таъминлаш чораларини кўради.

СССР Министрлар Совети СССР министрликларининг ва давлат комитетларининг, ўз қарамоғидаги бошқа органларнинг актларини бекор қилишга ҳақлидир.

СССР Министрлар Совети СССР министрларига, СССР давлат комитетларининг раисларига, ўз қарамоғидаги бошқа органларнинг раҳбарларига, шунингдек уларнинг ўринбосарларига интизомий жазо чораси кўришга ҳақлидир.

СССР Министрлар Совети ўзининг контроллик қилиш фаолиятида СССР Олий Совети томонидан тузиладиган СССР Халқ контроли комитетига таянади, хўжалик ва социал қурилиш соҳасида ҳамда давлатни бошқаришнинг бошқа соҳаларида СССР Халқ контроли комитетининг контроллик ишларини йўналтириб туради, текшириш натижаларига асосланиб СССР Халқ контроли комитети тақдим этган масалаларни ва таклифларни кўриб чиқади.

СССР Халқ контроли комитетининг раиси СССР ҳукумати составига киритилади.

21-МОДДА. СССР министрликлари

СССР министрликлари давлатни бошқарувчи марказий органлардир. СССР министрликлари ўзларига топширилган бошқарув тармоқларига раҳбарлик қилиб турадилар ҳамда шу тармоқларнинг ҳолати ва ривожланиши учун давлат планларининг бажарилиши ва тегишли тармоқлар олдида турган бошқа вазифаларнинг ҳал этилиши учун жавобгардирлар.

СССР умумиттифоқ министрликлари бутун СССР территориясида ўзларига топширилган бошқарув тармоқларига бевосита ёки ўзлари тузган органлар орқали раҳбарлик қилади.

СССР иттифоқ-республика министрликлари ўзларига топширилган бошқарув тармоқларига, одатда, иттифоқдош республикаларнинг тегишли министрликлари, бошқа органлари орқали раҳбарлик қиладилар ҳамда иттифоқ қарамоғидаги айрим корхоналарни ва бирлашмаларни, бошқа ташкилотларни ва тармоқ муассасаларини бевосита бошқариб турадилар.

СССР Министрлар Совети тармоқлараро бошқарувнинг айрим функцияларини амалга оширишни СССР министрликларига юклаши мумкин.

СССР министрликлари ўз компетенциялари доирасида СССР қонунлари, СССР Олий Советининг ва Олий Совет Президиумининг бошқа қарорлари асосида, СССР Министрлар Советларининг қарорлари ва фармойишлари асосида ва шуларнинг ижро этиш юзасидан актлар чиқарадилар, бу актларнинг бажарилишини ташкил этадилар ва текшириб турадилар.

СССР министрликларига министрлар бошчилик қиладилар, улар тегишли министрликларнинг ўз зиммаларига юклатилган вазифаларини бажаришлари ва ўз функцияларини амалга оширишлари учун шахсан жавобгардирлар.

22-МОДДА. СССР давлат комитетлари

СССР давлат комитетлари давлатни бошқарувнинг марказий органларидир. СССР давлат комитетлари тармоқлараро бошқарувни амалга оширадилар ҳамда ўзларига топширилган бошқарув соҳасининг аҳволи ва ривожланиши учун жавобгардирлар.

СССР умумиттифоқ давлат комитетлари бутун СССР территориясида тармоқлараро бошқарувни бевосита ёки ўзлари тузган органлар орқали амалга оширадилар.

СССР иттифоқ-республика давлат комитетлари тармоқлараро бошқарувни амалга оширадилар, айрим ҳолларда эса тармоқни, одатда, иттифоқдош республикаларнинг тегишли давлат комитетлари, бошқа органлари орқали бошқариб турадилар ҳамда айрим корхоналар ва бирлашмаларни, иттифоқ қарамоғидаги бошқа ташкилотлар ва муассасаларни бевосита бошқариб турадилар.

СССР Министрлар Совети бошқарув тармоқларига раҳбарлик қилишнинг айрим функцияларини амалга оширилишини СССР давлат комитетларига юклаши мумкин.

СССР давлат комитетлари ўз компетенциялари доирасида СССР қонунлари, СССР Олий Советининг ва Олий Совет Президиумининг бошқа қарорлари, СССР Министрлар Советининг қарорлари ва фармойишлари асосида ва уларни ижро этиш юзасидан актлар чиқарадилар, уларнинг ижро этилишини ташкил қиладилар ва текшириб турадилар.

(Давоми учинчи бетда).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҚОНУНИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА

(Боши иккинчи бетда).

СССР давлат комитетларига давлат комитетларининг раислари бошчилик қиладилар, улар тегишли давлат комитетларининг ўз зиммаларига юкланган вазифаларни бажаришлари ҳамда ўз функцияларини амалга оширишлари учун шахсан жавобгардирлар.

IV. СССР МИНИСТРЛИКЛАРИ ВА ДАВЛАТ КОМИТЕТЛАРИНИНГ РЎЙХАТИ. СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА ҚАРАШЛИ БОШҚА ОРГАНЛАР

23-МОДДА. СССР умумиттифоқ министрликлари

Қуйидагилар СССР умумиттифоқ министрликларидир:

Авиация саноати министрлиги,
Автомобиль саноати министрлиги,
Ташқи савдо министрлиги,
Газ саноати министрлиги,
Граждан авиацияси министрлиги,
Машинасозлик министрлиги,
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик министрлиги,
Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлиги,
Медицина саноати министрлиги,
Денгиз флоти министрлиги,
Нефть саноати министрлиги,
Мудофаа саноати министрлиги,
Мудофаа министрлиги,
Умумий машинасозлик министрлиги,
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари министрлиги,
Алоқа воситалари саноати министрлиги,
Темир йўллар министрлиги,
Радио саноати министрлиги,
Ўрта машинасозлик министрлиги,
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги,
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги,
Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги,
Кемасозлик саноати министрлиги,
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги,
Транспорт қурилиши министрлиги,
Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлиги,
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги,
Химия саноати министрлиги,
Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги,
Электрон саноати министрлиги,
Электротехника саноати министрлиги,
Энергетика машинасозлиги министрлиги.

24-МОДДА. СССРнинг иттифоқ-республика министрликлари

Қуйидагилар СССРнинг иттифоқ-республика министрликларидир:

Ички ишлар министрлиги,
Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги,
Геология министрлиги,
Тайёрлаш министрлиги,
Соғлиқни сақлаш министрлиги,
Ташқи ишлар министрлиги,
Маданият министрлиги,
Енгил саноат министрлиги,
Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги,
Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги,
Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги,
Гўшт ва сут саноати министрлиги,
Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги,
Озиқ-овқат саноати министрлиги,
Саноат қурилиши министрлиги,
Қурилиш материаллари саноати министрлиги,
Маориф министрлиги,
Балиқ хўжалиги министрлиги,
Алоқа министрлиги,
Қишлоқ қурилиши министрлиги,
Қишлоқ хўжалиги министрлиги,
Қурилиш министрлиги,
Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлиги,
Савдо министрлиги,
Кўмир саноати министрлиги,
Молия министрлиги,
Рангли металлургия министрлиги,
Қора металлургия министрлиги,
Энергетика ва электрлаштириш министрлиги,
Юстиция министрлиги.

25-МОДДА. СССРнинг умумиттифоқ давлат комитетлари

Қуйидагилар СССРнинг умумиттифоқ давлат комитетларидир:

СССР Фан ва техника давлат комитети,
СССР Ихтиролар ва кашфиётлар ишлари давлат комитети,
СССР Стандартлар давлат комитети,
СССР Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети,
СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш давлат комитети,
СССР Моддий резервлар давлат комитети.

26-МОДДА. СССРнинг иттифоқ-республика давлат комитетлари

Қуйидагилар СССРнинг иттифоқ-республика давлат комитетларидир:

СССР Давлат план комитети,
СССР Қурилиш ишлари давлат комитети,
СССР Материал-техника таъминоти давлат комитети,
СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитети,
СССР Нархлар давлат комитети,
СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети,
СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети,
СССР Кинематография давлат комитети,
СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети,
СССР Ўрмон хўжалиги давлат комитети,
СССР Давлат хавфсизлиги комитети,
СССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш—техника таъминоти давлат комитети.

27-МОДДА. СССР Министрлар Совети қарамоғидаги бошқа органлар

СССР Давлат банки ва СССР Марказий статистика бошқармаси СССР Министрлар Совети қарамоғидаги органлардир, уларнинг раҳбарлари белгиланган тартибда СССР ҳукумати составига киритилади.

Саноатдаги ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиб туриш ва кончилик назорати комитети, физкультура ва спорт комитети ҳамда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги хўжалик, социал маданий ва мудофаа қурилиши билан шуғулланувчи бошқа комитетлар, бош бошқармалар, идоралар ва СССР қонунларига мувофиқ бошқа органлар ҳам СССР Министрлар Советига қарашли органлардир.

Корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўртасидаги хўжалик низоларини ҳал этиш учун СССР Министрлар Совети ҳузурида СССР Давлат арбитражи иш кўради.

V. СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ИШИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

28-МОДДА. СССР Министрлар Советининг ва унинг Президиумининг мажлислари ҳамда мажлисларда қарорларни қабул қилиш тартиби

СССР Министрлар Советининг мажлислари ҳар кварталда камида бир марта ўтказилади. СССР Министрлар Совети Президиумининг мажлислари (заруратига қараб) мунтазам равишда ўтказиб турилади.

СССР Министрлар Советининг ва унинг Президиумининг мажлисларида қарорлар СССР Министрлар Совети аъзоларининг кўпчилик овози билан ва СССР Министрлар Совети Президиуми аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

29-МОДДА. СССР Министрлар Советининг Раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари

СССР Министрлар Советининг Раиси СССР ҳукуматига бошчилик қилади ва унинг фаолиятини йўналтириб туради.

СССР Министрлар Советининг Раиси:

СССР Олий Советининг топшириғига биноан, СССР Министрлар Советининг шахсий составини тузади ва тегишли таклифни СССР Олий Советига тақдим этади;

СССР Министрлар Совети составига кирган айрим кишиларни лавозимидан озод қилиш ва лавозимга тайинлаш тўғрисидаги таклифларни СССР Олий Советига, СССР Олий Совети сессиялари ўртасидаги даврда эса унинг Президиумига тақдим этади;

СССР Министрлар Совети ва унинг Президиуми ишини ташкил этади ва уларнинг мажлисларига раҳбарлик қилади;

СССР Министрлар Совети Раиси биринчи ўринбосарларининг ва ўринбосарларининг фаолиятини мувофиқлаштириб туради;

СССР Министрлар Советининг ишида коллегиаллик бўлишини таъминлайди;

СССР Конституциясига ва СССР Қонунларига мувофиқ халқаро муносабатларда СССР номидан вакиллик қилади;

Кечиктириб бўлмайдиган ҳолларда давлатни бошқаришнинг айрим масалаларига доир қарорлар қабул қилади.

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари ва ўринбосарлари вазифалар тақсимотига мувофиқ равишда СССР министрликларининг ва давлат комитетларининг фаолиятини, СССР Министрлар Совети қарамоғидаги бошқа органларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб турадилар, шу органлар фаолияти устидан контроллик қиладилар ҳамда уларга иқтисодий ва социал ривожланиш планларининг, СССР Министрлар Совети қарорларининг ва фармойишларининг бажарилишини таъминлашга доир ҳамда улар фаолиятининг бошқа масалаларига доир кўрсатмаларни оператив равишда бериб турадилар: СССР Министрлар Советига тақдим этиладиган таклифларни ҳамда қарор ва фармойишларнинг лойиҳаларини дастлабки тарзда кўриб чиқадилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси йўқ пайтларда СССР Министрлар Совети Раисининг топшириғига биноан раислик вазифаларини раиснинг биринчи ўринбосарларидан бири бажаради.

30-МОДДА. СССР Министрлар Совети Президиумининг доимий комиссиялари ва СССР Министрлар Советининг бошқа ишчи органлари

СССР Министрлар Совети Президиуми доимий комиссияларга эгадир. Шу комиссияларнинг вазифалари, функциялари ва иш тартибини СССР Министрлар Совети белгилайди.

Халқ хўжалиги тармоқларини ёки бошқарув соҳаларини ривожлантириш билан алоқадор таклифларни тайёрлаш, СССР ҳукумати қарорларининг лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва қарорларнинг лойиҳалари юзасидан келишмовчиликларни кўриб чиқиш учун, шунингдек СССР Министрлар Советининг ва унинг Президиумининг айрим топшириқларини бажариш учун СССР Министрлар Советининг муваққат комиссиялари ва бошқа ишчи органлари тузилиши мумкин.

СССР Министрлар Советига таклифлар киритиш ва уларни кўриб чиқиш тартиби СССР Министрлар Совети томонидан белгиланади.

31-МОДДА. СССР Министрлар Советининг қарорлари ва фармойишлари

СССР Министрлар Советининг норматив характерда бўлган ёки муҳим халқ хўжалик аҳамиятига ва умумий аҳамиятга эга бўлган фармойишлари қарор шаклида эълон қилинади. СССР Министрлар Советининг қарорлари СССР ҳукуматининг қарорлар мажмуасида эълон қилинади, шу қарорларни кенг кўпчиликка дарҳол етказиш зарур бўлиб қолган тақдирда оммавий ахборот воситалари орқали ҳаммага маълум қилинади.

Оператив масалалар ва бошқа жорий масалалар хусусидаги қарорлар СССР Министрлар Советининг фармойишлари шаклида эълон қилинади.

СССР Министрлар Советининг қарорларига СССР Министрлар Советининг Раиси ва СССР Министрлар Советининг ишлар мудири имзо чекади. СССР Министрлар Советининг фармойишларига СССР Министрлар Советининг Раиси ёки СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари имзо чекади.

32-МОДДА. СССР Министрлар Советининг аппарати

СССР Министрлар Советининг бўлимлари ёки структуравий бўлинмаларидан иборат Ишлар мудирлиги СССР Министрлар Советида кўриб чиқиш учун масалаларни тайёрловчи ҳамда партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини мунтазам текшириб туришни таъминловчи СССР ҳукумати аппаратидир.

СССР ҳукуматининг аппаратига СССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги бошчилик қилади. У белгиланган тартибда СССР Министрлар Совети составига киритилади.

СССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги тўғрисидаги Низом ва унинг структураси СССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1978 йил 5 июль.

СССР Олий Советининг қарори

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА СССР ҚОНУНИНИ КУЧГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ҲАҚИДА

СССР Олий Совети **қарор қилади:**

1. СССР Конституциясига ва СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонунига мувофиқ СССР Министрлар Советининг давлат комитетлари номи ўзгартирилиб, СССР давлат комитетларига айлантирилсин.

2. СССР Министрлар Советининг «Союзсельхозтехника» Бутуниттифоқ бирлашмаси қайта тузилиб, СССР Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника таъминоти давлат комитетига ва СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат материал резервлари бош бошқармаси СССР Материал резервлари давлат комитетига айлантирилсин.

3. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг номи ўзгартирилиб, СССР Давлат хавфсизлиги комитетига ва СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси СССР Марказий статистика бошқармасига айлантирилсин.

4. СССР Давлат банки правлениесининг раиси ва СССР Марказий статистика бошқармасининг бошлиғи СССР Олий Совети СССР ҳукуматининг янги составини тузгунга қадар СССР Министрлар Совети составига кирадилар, деб белгилансин.

5. СССР Министрлар Совети СССР ҳукуматининг қарорларини СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонунига мувофиқлаштирсин.

6. ССР Иттифоқи Халқ Комиссарлари Совети тўғрисида СССР Марказий Ижроия Комитетининг 1923 йил 12 ноябрь қарори билан тасдиқланган Низом (СССР Марказий Ижроия Комитети, Халқ Комиссарлари Совети ҳамда Меҳнат ва Мудофаа Кенгашининг 1923 йил вестниги, 10-сон, 298-бет), кейин киритилган ўзгартишлар билан бирга (СССР Қонунлари мажмуаси, 1924 йил, 19-сон, 184-бет; СССР Қонунлари мажмуаси, 1930 йил, 48-сон 502-бет; 1932 йил, 24-сон, 149-бет) ўз кучини йўқотди, деб ҳисоблансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1978 йил, 5 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

1978 йил 4 июлда СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов раислигида СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда тўққизинчи чақириқ СССР Олий Совети тўққизинчи сессиясининг ўтказилиши билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Президиум СССР Олий Совети сессиясининг кун тартиби ва иш тартиби тўғрисидаги таклифларни муҳокама этиб, тегишли қарор қабул қилди.

СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонуннинг, СССРнинг халқаро шартномаларни тузиш, ижро этиш ва денонсация қилиш тартиби тўғрисидаги Қонуннинг ва СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Қонуннинг лойиҳалари тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди. Президиум мазкур қонун лойиҳаларини СССР Олий Совети тўққизинчи сессиясининг муҳокамасига киритишга қарор қилди. Олий Совет сессиялари ўртасидаги даврда Президиум томонидан қабул қилинган бир қанча фармонлар ҳам СССР Олий Советининг тасдиғига киритилади. Давлат ҳаётига доир бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, ушбу сессияда Олий Совет тасдиқлаши лозим бўлган Қонунлар совет қонунчилиги системасида муҳим бўғин, СССРнинг янги Конституцияси қоидаларини амалга ошириш, социалистик демократияни янада ривожлантириш йўлида қўйилган катта қадам бўлади.

Президиум аъзолари КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарори, Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг қилган докладидан ғоят мамнун эканликларини изҳор этдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида» қилган докладини коммунистлар, совет кишилари ғоят қизиқиб ўрганмоқдалар. Мамлакатимиз меҳнаткашлари докладни, 1978 йилги июль Пленумининг қарорларини КПСС ленинча аграр сиёсатини амалга оширишда жанговар ҳаракат программаси деб, халқ фаровонлигини ҳар жиҳатдан яхшилаш тўғрисида партиянинг қилаётган яна бир меҳрибонлиги деб билмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг ҳужжатларини пропаганда қилиш ва тушунтиришда, меҳнаткашларни белгиланган вазифаларни бажариш учун сафарбар этишда раҳбар ходимлар, пропагандистлар, докладчилар, сиёсий ахборотчилар, агитаторларнинг катта отряди қатнашмоқда. Қуйида лекциялар, докладлар ва суҳбатларнинг намунавий тематикаси эълон қилинмоқда.

ЛЕКЦИЯЛАР, ДОКЛАДЛАР ВА СУҲБАТЛАРНИНГ НАМУНАВИЙ ТЕМАТИКАСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йилги июль Пленуми—коммунизм учун курашда тарихий марра.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1978 йилги июль Пленумидаги доклади — ленинча аграр сиёсатни ижодий ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорлари — СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг жанговар программаси.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейин СССР қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий якунлари.

КПСС аграр сиёсатининг илмий асосланганлиги ва чуқур реаллиги.

Ривожланган социализм шароитида қишлоқ хўжалиги соҳасида КПССнинг ленинча стратегияси ва тактикаси.

СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари.

Мамлакатни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан пухта таъминлаш — партия ва давлатнинг стратегик вазифасидир.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш — КПСС сиёсатининг энг муҳим қисми.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасидан моҳирлик билан самарали фойдаланайлик.

Қишлоқ аҳолиси фаровонлиги, маданиятининг ўсиши ва турмушининг яхшиланиши.

Пировард ишлаб чиқариш натижалари —социалистик экономика фаолиятига бериладиган баҳонинг бош мезони.

СССР қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари комплекс тарзда тинмай ривожланиши керак.

Социализм даврида шаҳар билан қишлоқ ҳаётининг моддий ва маданий-маиший шароитини бир-бирига яқинлаштириш йўллари тўғрисида.

Қишлоқ хўжалигига юксак унумли замонавий техника етказиб берамиз.

Қишлоқ хўжалик машиналарининг сифати қунт билан оширилсин.

Ем-хашак ишлаб чиқаришни тўла равишда механизациялашни таъминлайлик.

Қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланишни қатъиян яхшилайлик.

Ипатоволиклар методига кенг йўл!

Минерал ўғит ва ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини ишлаб чиқаришни қатъият билан кўпайтирайлик.

Қишлоқ хўжалик авиациясини ҳар жиҳатдан ривожлантирайлик ва ундан самарали фойдаланайлик.

Қишлоқ хўжалигининг истиқболи ерларнинг мелиоратив холатини яхшилашга боғлиқ.

Мелиоратив холати яхшиланган ерлардан самарали фойдаланайлик.

Қишлоқ хўжалик фанининг самарадорлигини оширайлик, унинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлайлик Қишлоқ хўжалик фани муваффақиятларини кенг жорий этайлик.

Қишлоқ хўжалигини юксалтириш — умумхалқ иши, ҳамма бу тўғрида қайғуриши керак.

Чорвачилик — зарбдор фронт.

Чорвачиликни юксак самарали тармоққа айлантирайлик, уни интенсивлаштиришни, саноат негизига ўтказилишини таъминлайлик.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш —биринчи навбатдаги вазифа.

Меҳнаткашларнинг шахсий ёрдамчи хўжалиги — озиқ-овқат ресурсларини кўпайтиришнинг муҳим манбаи.

Маҳаллий кўлларда балиқ овлашни кўпайтирайлик.

Ем-хашак базаси—чорвачиликни юксалтириш негизи.

Дон етиштиришни ҳар жиҳатдан кўпайтириш—қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг негизи.

Ноқоратупроқ зона — иккинчи қўриқ ер.

Пахта етиштиришни тинмай кўпайтирайлик, унинг сифатини яхшилайлик.

Қанд лавлаги ҳосилдорлигини оширайлик, қанд лавлаги етиштиришни яхшилайлик.

Картошка ва сабзавот етиштиришни кўпайтирайлик.

Ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотидан яхши фойдаланайлик, унинг нобуд бўлишини камайтирайлик.

Сибирь ва Узоқ Шарқда мустаҳкам қишлоқ хўжалик базасини вужудга келтирайлик.

Ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажарамиз.

Қишлоқ хўжалигида иқтисодий муносабатларни такомиллаштириш йўллари.

Қишлоқ хўжалигини ҳар жиҳатдан интенсивлаштириш — ҳаёт талаби. Колхоз ва совхозлар экономикасини янада мустаҳкамлашни таъминлаймиз.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлиги учун кураш — ҳар бир меҳнаткашнинг ватанпарварлик бурчи.

Иқтисодий тежамкорлик учун қунт билан курашни кучайтирайлик.

Хўжасизлик ва исрофгарчиликка қатъий зарба берайлик.

КПСС Марказий Комитетининг «Хўжаликлараро кооперация ва агросаноат интеграцияси негизида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаш ва концентрациялаштиришни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори буюк ленинча кооператив план ғояларининг мужассамланиши ва янада ривожлантирилишидир.

Қишлоқда қурилиш ишларини зарбдор суръатлар, аъло сифат билан олиб борайлик.

Қишлоқда қурилиш ишлари иқтисодий ва ижтимоий проблемаларни ҳал этишнинг энг муҳим воситасидир.

Партия билан давлатнинг қишлоқда уй-жой ва маданий-маиший шароитларни яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрлиги.

Йўл қурилишига кун сайин эътибор берайлик.

Кадрларнинг қишлоқларда доимий ишлаб қолишига қунт билан эришайлик.

Шаҳарлар ва саноат марказларининг қишлоққа оталиқ ёрдами самарадорлигини оширайлик.

Қишлоқда ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларнинг услуби ва методларини ҳар томонлама яхшилайлик.

Қишлоқ коммунистларининг 6 миллион кишилик армияси — қудратли куч.

Коммунистлар — ишлаб чиқариш ва тарбиявий ишларнинг жанговар ташкилотчилари.

Интизомни мустаҳкамлаш, кадрларнинг масъулиятини ошириш—энг муҳим вазифа.

Механизатор — қишлоқда марказий фигура.

Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш миллионлаб меҳнаткашларнинг ёппасига кун сайин қаҳрамонона ишлашини талаб қилади.

Қишлоқда социалистик мусобақани янада авж олдирайлик.

Маҳсулотни кўпроқ, яхшироқ ва арзон ишлаб чиқариш — социалистик мусобақада энг асосий масала.

Ҳосилни ўриб-йиғиб олиш — умумхалқ иши. Бир соат ҳам бекор туришга, бир грамм ҳосилнинг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймайлик.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йилги июль Пленуми қарорларини амалга оширайлик.

КАТТА МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қашқадарё области колхозчиларини, совхоз ишчиларини, механизаторларини, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларини, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари ходимларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини катта меҳнат ғалабаси — давлатга дон сотиш юзасидан социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилганлиги билан қизғин табриклайдилар.

Ватан омборларига 140 минг тоннадан кўпроқ, яъни икки йиллик план миқдорида бошоқли экинлар дони топширилди. Уч йил ичида давлатга дон топшириш беш йиллик плани бажарилди, тайёрлов пунктларига 413 минг тоннадан кўпрок дон элтиб берилди. Давлатга шунча миқдорда ғалла сотилганлиги — КПСС XXV съездининг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга доир қарорларини ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг дон етиштиришни кўпайтириш борасидаги кўрсатмаларини муваффақиятли бажариш ишига область қўшган катта ҳиссадир.

Бу меҳнат ғалабасига областнинг барча районлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Ҳосил ўрим-йиғими ўз вақтида ва уюшқоқлик билан ўтказилди. Чироқчи, Ғузор, Косон, Деҳқонобод, Яккабоғ, Нишон районлари ва бошқа районларнинг хўжаликлари давлатга ғалла топшириш планини 2—3 йиллик план ҳажмида адо этдилар.

Область ғаллакорлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимлари, тайёрлов органлари ҳамда транспорт корхоналари ходимларининг фидокорона меҳнати, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасида қашқадарёликлар ана шундай ажойиб муваффақиятга эриша олдилар.

Маккажўхори дони етиштиришни кўпайтириш соҳасида катта иш олиб борилмоқда. 15 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнер «қаҳрабо дон» олиш, область бўйича ялпи дон ҳосилини 500 минг тоннага етказиш мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Қашқадарё области қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари ўзларининг астойдил меҳнатлари билан пахта, маккажўхори дони, сабзавот-мева экинларидан рекорд ҳосил олинишига эришадилар, чорвачиликни жадал ривожлантириш учун курашни авж олдириб юборадилар ҳамда барча қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан беш йиллик учинчи йили социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ВИЗИТ ТУГАДИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 5 июль. (ТАСС). Мадагаскар Демократик Республикасининг Президенти Д. Рацирака бугун бу ердан жўнаб кетди. У СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди. МДР Президенти ва унга ҳамроҳ бўлган давлат арбоблари Москвадан ташқари Арманистон ва Қримга ҳам бордилар. Совет — Малагасия музокараларининг якунлари қўшма ахборотда баён этилган.

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИНИНГ ТАНТАНАСИ

(Боши биринчи бетда).

Масала СССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилади.

СССР Олий Советига сайлов тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида.

Масала СССР Олий Совети Президиуми томонидан тақдим этилади.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Масала СССР Олий Совети Президиуми томонидан тақдим этилади.

Сессиянинг иш тартиби ҳам тасдиқланади.

Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг биринчи қўшма мажлиси эрталаб соат 11 да Катта Кремль саройида бошланди.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, П. М. Машеров, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков** ўртоқларни ўринларидан туриб узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Палаталарнинг қўшма мажлисини Миллатлар Советининг Раиси депутат **В. П. Рубен** очди.

СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси ҳақида СССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. Н. Косигин** доклад қилди.

Сўнгра Миллатлар Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиясининг раиси депутат **И. Г. Кэбин** СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонуни лойиҳаси юзасидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиялари номидан қўшимча доклад қилди. СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини бугун муҳокама қилаётганлигимиз, деди у, Коммунистик партия, КПСС Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев давлат ва жамоат ҳаётининг ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликларини кўрсатувчи янги бир далил, СССР Конституцияси изчиллик билан амалга оширилаётганлигини тасдиқловчи янги яққол мисолдир.

КПСС Марказий Комитетининг куни кеча тамом бўлган Пленуми ғоят катта иқтисодий проблемаларни ҳал этиш намунасини беради. Бу Пленум қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида Сиёсий бюро ишлаб чиққан ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда қилган докладида баён этилган энг муҳим тадбирларни белгилаб берди.

Қонун лойиҳаси, деди сўнгра нотиқ, мамлакатимиз экономикаси яхлит халқ хўжалик комплексига айланган ривожланган социализм шароитида планларнинг мутаносиблиги ва стабиллигини таъминлаш, мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришга доир энг муҳим умумдавлат, тармоқлараро проблемалар ва территориал проблемаларни ҳал этишга комплекс ёндашишни таъминлаш, халқ хўжалигининг турдош тармоқлари группаларини бошқариш системаларини вужудга келтириш ҳукумат фаолиятида алоҳида муҳим аҳамият касб этишидан келиб чиқади. Шу муносабат билан ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг план-партия иқтисодий сиёсатини амалга оширишнинг асосий воситаси, барча партия, совет ва хўжалик органлари асосий куч-ғайратларини план топшириқларининг сўзсиз бажарилишини таъминлашга сафарбар этишлари зарур эканлиги тўғрисида берган кўрсатмалари алоҳида аҳамиятга моликдир.

Қонун лойиҳаларини тайёрловчи комиссияларнинг фикрича, СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун ҳукумат фаолиятининг зарур ҳуқуқий асосини вужудга келтиради. Қонун барча министрликлар, давлат комитетлари ҳамда СССР Министрлар Совети қарамоғидаги бошқа органлар ишини янада яхшилашга кўмаклашади.

Комиссиялар умуман Қонун лойиҳасини маъқуллаб, уни баъзи янги қоидалар билан тўлдиришни мақсадга мувофиқ деб ҳисобладилар. Бу қоидалар СССР Министрлар Советининг ваколатларини ва унинг давлат бошқаруви масалаларини ҳал этиш соҳасидаги фаолиятини ташкилий формаларини аниқлашга қаратилгандир.

Жумладан, Қонун лойиҳасининг 3-моддасига қуйидаги қоидани киритиш таклиф этилади: СССР Министрлар Совети ҳал этаётган масалаларни кўриб чиқишда СССР Қонунларида кўзда тутилган ҳолларда жамоат ташкилотларининг Умумиттифоқ органлари ўзаларининг уставдаги вазифаларига мувофиқ иштирок этадилар.

СССР Министрлар Совети ердан ва ер ости бойликларидан, сув ресурсларидан, ўсимлик ва ҳайвонот оламидан илмий асосда рационал фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш билан, ҳаво ва сувнинг тозалигини сақлаш, табиий бойликларни қайта кўпайтиришни ва инсон атрофидаги муҳитни яхшилашни таъминлаш билан алоқадор масалаларни ҳал этиш тўғрисидаги таклиф ҳам киритилди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиялари, деди пировардида нотиқ, СССР Министрлар Совети тўғрисидаги қонунни таклиф этилаётган тузатишлари билан тасдиқлашни тавсия этади.

Музокараларни РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **В. И. Воротников** бошлаб берди. У СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳаси социалистик умумхалқ давлатимизни, совет жамиятини янада ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Қонун лойиҳаси, деди нотиқ, барча энг муҳим социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишда КПССнинг раҳбарлик ролидан келиб чиқади. Партия Марказий Комитетининг куни кеча тамом бўлган Пленуми буни тасдиқловчи янги ёрқин мисол бўлди. Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев ёрқин, чуқур мазмунли доклад қилди.

Депутат Россия Федерациясининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш вазифаларига тўхталиб ўтди. У РСФСР Ноқоратупроқ зонасининг қиёфасини ўзгартириш соҳасида олиб борилаётган самарали ишлар тўғрисида, Сибирь ва Узоқ Шарқнинг жуда катта табиий ресурсларидан фойдаланиш ҳақида гапирди. Бу районларда катта-катта территориал ишлаб чиқариш комплекслари вужудга келтирилмоқда. Қонун лойиҳасида Совет ҳукуматининг катта кўламдаги комплекс социал-иқтисодий программаларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда ўйнаётган ролига муҳим ўрин берилган.

Нотиқ СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонунни тасдиқлашни таклиф қилди.

Украина ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. П. Ляшко** СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасида партиямизнинг кейинги йиллардаги самарали назарий фаолияти натижалари, КПСС XXIV ва XXV съездларининг сиёсий кўрсатмалари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг совет жамияти сиёсий системасини, умумхалқ давлатимизни ривожлантириш масалаларига оид фикрлари ва кўрсатмалари акс эттирилганлигини таъкидлади.

Қонунни вужудга келтириш соҳасида катта ва самарали иш қилинди. Лойиҳа иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари томонидан кўриб чиқилди, улар ўз мулоҳаза ва таклифларини айтиш имкониятига эга бўлдилар. Биз тўла ҳуқуқ билан айта оламизки, деб таъкидлади нотиқ, мамлакатимиздаги давлат ҳокимияти олий ижрочи ва бошқарувчи органи фаолиятини пухта тартибга солиш учун керакли қонундир.

КПСС Приморье ўлка комитетининг биринчи секретари депутат **В. П. Ломакин** бундай деди: ўртоқ Л. И. Брежнев ташаббуси билан Узоқ Шарқ хусусида қабул қилинган бир қанча қарорлар ўлка меҳнаткашларининг партия ташкилотлари раҳбарлигида анчагина олға силжишига эришишга ёрдам берди. Кейинги ўн икки йил ичида ўлкада табиий бойликлардан комплекс фойдаланиш, экономикани кўп тармоқли хўжаликка айлантириш соҳасида катта иш қилинди. Шу йиллар мобайнида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштириш сезиларли равишда кўпайди, асосий фондларни ишга тушириш ортди. Саноатда меҳнат унумдорлиги қарийб 70 процент кўтарилди.

Депутат ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб қилган сафари вақтида берган маслаҳатлари ва тавсиялари ғоят муҳимлигини таъкидлади.

Минск ишлаб чиқариш тракторсозлик бирлашмасининг бош директори депутат **П. И. Бойков** бирлашма коллективининг партия ўртага қўйган иқтисодий вазифаларни ҳал этишга қўшаётган ҳиссаси тўғрисида гапирди. У КПСС Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган Пленуми катта аҳамиятини таъкидлаб, жумладан, Минск тракторсозларининг қишлоқ хўжалиги моддий-техника базасини мустаҳкамлашга қўшаётган ҳиссани уқтириб ўтди. Икки ярим йил мобайнида бирлашма коллективи пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Янги қудратли тракторлар ишлаб чиқариш икки баравардан зиёд кўпайди. Бирлашма бутун маҳсулотнинг ярмидан кўпроғини давлат Сифат белгиси қўйиб чиқармоқда.

Минск тракторсозлари план интизомига риоя қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар ва асосан ўз истеъмолчиларига маҳсулотни илдамроқ етказиб бермоқдалар. Депутат муҳокама қилинаётган лойиҳани давлат интизомини мустаҳкамлашнинг муҳимлиги билан боғлади.

СССР янги Конституцияси кучга кирганидан кейин орадан кўп вақт ўтмай, мамлакатимиз Олий Совети СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини кўриб чиқаётганлигида чуқур маъно бор, деди Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **Н. М. Матчонов**. Бу Қонун лойиҳасининг ишлаб чиқилиши Совет давлатининг ривожланиши, социалистик демократия ва қонунчиликнинг такомиллашиши масалалари изчиллик ва собитқадамлик билан ҳал этилаётганлигининг далили бўлиб хизмат қилади. Биз Қонун лойиҳасини муҳокама қилар эканмиз, мамнуният ва ватанпарварлик ифтихори туйғуси билан шуни қайд этамизки, СССР ҳукумати ўз зиммасига юклатилган вазифаларини шараф билан бажариб келмоқда, ленинча раҳбарлик услуби намуналарини кўрсатмоқда.

Янги Қонуннинг қоидалари, деди нотиқ, СССР Конституциясига тўла-тўкис мувофиқ келади. Қонун лойиҳасида СССР Министрлар Совети кўп қиррали фаолиятининг асосий йўналишлари белгилаб берилган, мамлакатимиз ҳукумати қатъият билан самарали равишда шуғулланаётган масалалар доираси жуда равшан кўрсатилган.

Депутат сўзининг охирида республика меҳнаткашларининг ўнинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш йўлидаги социалистик мусобақаси қандай ўтаётганини гапириб берди.

Мамлакатимизда партиянинг иродаси, халқнинг илҳомбахш меҳнати билан қилинаётган ҳамма ишлар Ленин ғоялари билан нурафшон бўлиб турибди, деди Қозоғистон Министрлар Советининг Раиси депутат **Б. А. Ашимов**. СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун Лениннинг абадий барҳаёт таълимотига тўла-тўкис негизланади. Бу Қонун ҳукуматнинг ривожланган социализм шароитидаги умумхалқ давлати юмушларини амалга оширишдаги роли ва вазифаларини белгилайди.

Биз ҳаммамиз, деди нотиқ, мамлакатда амалдаги қонунларни такомиллаштириш ва ривожлантириш юзасидан кейинги йилларда қилинаётган самарали ишнинг шоҳидларимиз. Янги Қонун давлат ҳокимияти олий ижрочи ва бошқарувчи органи ҳуқуқий мавқеини мустаҳкамлаш билан бирга ўзининг бутун кучи билан мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг олижаноб ишига кўмаклашади.

Грузия ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **З. А. Патаридзе** партия Марказий Комитети билан Совет ҳукумати мамлакатнинг яхлит халқ хўжалик комплексини аниқ бошқаришни таъминлаш соҳасида қилаётган катта ишлар тўғрисида гапириб, Қонун лойиҳаси ҳукуматнинг партия билан халқ олдидаги ўсиб бораётган роли ва масъулиятини ифодалайди. Совет давлати демократик моҳиятининг яққол ифодаси бўлади, деб таъкидлади.

Нотиқ барча совет халқларининг қардошларча беғараз ёрдами билан республика эришган муваффақиятларни айтиб ўтгач, Қонун лойиҳасида таърифланган ва умуман ССР Иттифоқи манфаатларини барча иттифоқдош ва автоном республикаларнинг манфаатлари билан бирга қўшишни билдирадиган социалистик федерализм принципининг аҳамиятини таъкидлади. Иттифоқдош республикалар ҳукуматларининг фаолиятининг норматив асосларини ва ташкилий формаларини янада такомиллаштириш эса, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари тўғрисидаги қонунларда ифода этилади. Бундай Қонунларнинг қабул этилиши республикаларнинг Конституцияларида кўзда тутилган.

Кечқурунги мажлисда СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини муҳокама қилиш давом этди. Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат **М. Ғ. Ғапуров** совет демократиясини янада ривожлантиришга қаратилган қонун лойиҳасининг катта умумдавлат социал-сиёсий аҳамиятини таъкидлади. Унда Министрлар Советининг жамиятимиз ҳаёти ва халқаро муносабатларнинг турли соҳаларидаги компетенцияси аниқ белгилаб берилган, давлат бошқаруви масалаларини марказлаштирилган тарзда ҳал этиш республика ва маҳаллий органларнинг ташаббусини ривожлантириш билан бирга қўшилган.

Нотиқ Туркманистон экономикаси совет халқларининг қардошлик оиласида муваффақиятли ривожланаётганини кўрсатувчи мисолларни айтди. Масалан, 1975 йилга нисбатан республиканинг асосий фондлари қиймати 30 процент кўпайди.

СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳаси — ривожланган социализм даврининг давлат қурилиши назарияси ва практикасига қўшилган янги муҳим ҳиссадир, деди Литва ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **И. А. Манюшис**. Муҳокама этилаётган ҳужжат коммунистик қурилиш тажрибасидан келиб чиқади, деди у. Совет ҳукумати социализмнинг афзалликларидан фойдаланиб, ички ва халқаро сиёсатнинг асосий масалаларини ҳал этиш соҳасида самарали ва баракали иш олиб бормоқда. Бунда умуман СССРнинг манфаатлари ҳам, шунингдек ҳар бир иттифоқдош республиканинг манфаатлари ҳам узвий равишда бирга қўшилмоқда.

Депутат бу фикрни Литва ССР ҳаётидан олинган мисоллар билан ишонарли тарзда тасдиқлади. Республиканинг иқтисодий ва социал-маданий ривожи юксак суръатлар билан амалга оширилмоқда. Меҳнаткашлар ишлаб чиқаришни ўстиришнинг муҳим резервларини қидириб топиб, ишга солмоқдалар. Халқнинг турмуш даражаси, маданияти ошмоқда. Бу — халқ ҳокимияти ленинча принциплари, социалистик демократия тантанасининг далилидир.

Эстония ССР Вируси районидаги «Эдаси» колхозининг селекциячи зоотехниги депутат **Т. Х. Каява** шуни таъкидладики, СССР Министрлар Советининг роли ва масъулияти муттасил ортаверади. СССР Министрлар Советининг СССР Олий Совети ҳузурида мунтазам ҳисобот бериб туриши Қонун лойиҳасида кўзда тутилганлиги мамлакат олий ҳокимият органи олдида ҳукуматнинг масъулияти ва ҳисобот бериши тўғрисида Конституцияда белгиланган принципга мос келади.

Озарбайжон Компартияси Боку шаҳар комитетининг биринчи секретари депутат **А. Г. Керимов** бундай деб уқтирди: СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонуни лойиҳасида Коммунистик партиянинг совет органларини ташкил этиш ва уларнинг фаолияти демократик принципларини янада ривожлантириш, меҳнат коллективлари жамоат ташкилотларининг, ривожланган социализм сиёсий системасининг, жамият ва давлат ишларини бошқаришнинг ролини ошириш йўли ўзининг яққол ифодасини топди.

Депутат ишонч билдириб айтдики, СССР Министрлар Совети тўғрисидаги янги Қонуннинг қабул этилиши КПСС ва Совет давлати сиёсатини, мамлакатимизда коммунизм қурилиши улуғвор планларини муваффақиятли амалга оширишда унинг кўп қиррали фаолиятини янада такомиллаштиришга ёрдам беради.

Арманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **Б. Е. Саркисов**нинг қайд этишича, Совет ҳукумати Коммунистик партия билан Совет давлатининг ленинча сиёсатини изчиллик билан муттасил ўтказиб, меҳнаткашларнинг туб манфаатларига доимо хизмат қилиб келди, совет халқининг ҳоҳиш-иродасини ифодалади. Муҳокама этилаётган лойиҳа бошқарув органларини ташкил этишнинг ленинча ғоялари ва принципларига тўла-тўкис асосланиши, давлат ҳокимиятининг олий ижрочи ва бошқарувчи органи бўлмиш ҳукуматнинг СССР Конституциясида белгиланган вазифаларини акс эттириши бу лойиҳанинг энг муҳим хусусиятидир.

Молдавия ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **С. К. Гроссу** депутатлар муҳокамасига тақдим этилган Қонун лойиҳасини маъқуллашни таклиф қилиб, республика меҳнаткашлари аввало қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш, уни саноат негизида ривожлантириш соҳасида ҳал этаётган вазифаларга батафсил тўхталди.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади партия аграр сиёсатини бундан буён ҳам амалга оширишга жуда катта сафарбар этувчилик таъсир ўтказади, деб таъкидлади у.

Шу билан СССР Министрлар Совети тўғрисида Қонун лойиҳаси ҳақидаги докладнинг муҳокамаси тугалланди.

СССР Министрлар Советининг Раиси депутат **А. Н. Косигин** якунловчи нутқ сўзлади.

Олий Совет, деди у, СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонун лойиҳасини муҳокама қилиб бўлди. Сўзга чиққан барча депутатлар Қонун лойиҳасини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар ва унинг тасдиқланишини ёқлаб чиқдилар.

Олий Совет палаталарининг Қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссиялари Қонун лойиҳасини СССР Министрлар Совети ҳал этадиган масалаларни кўриб чиқишда жамоат ташкилотларининг иштироки тўғрисидаги қоида билан ва ҳукуматнинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш билан, шунингдек халқ хўжалигидаги ҳуқуқ ишига раҳбарлик қилиш билан боғлиқ ваколатлари тўғрисидаги қоидалар билан тўлдиришни таклиф қилдилар. Бизнинг назаримизда бу таклифлар қабул этилиши керак, чунки улар Қонун лойиҳасида Совет ҳукумати фаолиятининг йўналишлари ва демократик формаларини янада тўлиқ акс эттириш имконини беради ва СССР Конституциясига мос бўлиб тушади.

Депутатларнинг нутқларида Министрлар Совети ва бошқа давлат органларининг фаолиятини янада такомиллаштириш масалалари ўртага қўйилди, марказий ва маҳаллий ҳокимият ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлаш, тармоқ ва территориал планлаштиришни тағин ҳам оқилона қўшиб олиб боришни таъминлаш, хўжалик масалаларини ҳал этишдаги комплексликни кучайтириш, давлат интизомини ошириш ва контролни яхшилаш зарурлиги уқтириб ўтилди. Ана шу таклифларнинг ҳаммаси аслида янги Қонун лойиҳасининг тегишли моддалари катта аҳамиятини таъкидлайди ва ҳукуматнинг халқ хўжалигини бошқариш соҳасидаги амалий фаолиятида ҳисобга олинади.

Депутатлар айтиб ўтган бир қанча мулоҳазалар иттифоқдош республикалар ва мамлакат айрим районларининг экономикасини ривожлантиришнинг баъзи бир масалаларини ҳал этиш билан боғланган. Бу мулоҳазаларни Министрлар Совети ва бошқа компетентли органлар кўриб чиқадилар ҳамда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ҳозирги вақтда ишлаб чиқилаётган 1979 йилги давлат плани лойиҳасида, шунингдек кейинги йиллардаги давлат планларида имкони борича ҳисобга олинади.

Олға ҳаракат қилганимиз сайин коммунистик қурилиш йўлида совет халқи ҳал этиши лозим бўлган вазифаларнинг мураккаблиги ва миқёслари доимо орта беради. Шунга мувофиқ равишда давлат бошқарувига нисбатан қўйиладиган талаблар ҳам ортади.

Бошқарувни такомиллаштириш, бошқарувдаги марказчиликни ривожлантириш билан айни бир вақтда унинг демократик негизларини кучайтириш, ташаббускорликни доимо ошириш, қарорлар қабул этишда оперативчилик ва эпчилликка интилиш зарур. СССР Министрлар Совети тўғрисидаги Қонуннинг қабул этилиши ана шуларнинг ҳаммасига ёрдам беради, деди сўзининг охирида А. Н. Косигин.

Депутатлар палаталар бўйича алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонунини бир овоздан қабул қиладилар.

Сўнгра депутатлар биргаликда овоз бериш йўли билан СССР Олий Советининг «СССР Министрлар Совети тўғрисида СССР Қонунини кучга киритиш тартиби ҳақида»ги қарорини қабул қиладилар.

6 июлда СССР Олий Советининг сессияси ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

СУРХОНДАРЁ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Сурхондарё области фермаларининг меҳнаткашлари 1978 йилги планни тўла ва ошириб бажариш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини юксалтириш учун курашни кучайтириш борасида бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ярим йиллик топшириқни муваффақиятли бажардилар. Тайёрлов пунктларига 10 минг тоннадан ошиқ гўшт, 23.8 минг тонна сут, 20,9 миллион дона тухум, 1169 тонна жун топширилди.

Гагарин, Ленин йўли, Қумқўрғон районларининг, Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхози, «Ҳазорбоғ», «ВЛКСМ 30 йиллиги», «Сурхон», «СССР 50 йиллиги» совхозларининг чорвадорлари область топшириқларининг ошириб бажарилишига катта ҳисса қўшдилар.

(ЎзТАГ).

КОСМОНАВТЛАР КЛИМУК ВА ГЕРМАШЕВСКИЙ ЕРГА ҚАЙТИБ ТУШИШДИ

ТАСС ахбороти

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Петр Ильич Климук билан тадқиқотчи-космонавт, Польша Халқ Республикасининг граждани Мирослав Гермашевскийдан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал илмий-тадқиқот комплексида мўлжалланган тадқиқот ва экспериментларни муваффақиятли бажариб бўлганидан сўнг 1978 йилнинг 5 июлида Ерга қайтиб тушишди. Космонавтлар В. В. Коваленок билан А. С. Иванченков «Салют-6» орбитал станциясидаги ишни давом эттирмоқдалар.

«Союз-30» кемасининг туширилувчи аппарати Совет Иттифоқи территориясининг ҳисоблаб қўйилган районида Целиноград шаҳридан 300 километр ғарбда Ерга оҳиста қўнди. Космонавтлар Климук билан Гермашевский ерга қўниб бўлганларидан кейин ҳам ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Космонавтлар «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал комплексида мўлжаллаб қўйилган иш программасини тамомила бажариб бўлишгач, «Союз-30» кемасини Ерга қайтиб тушишга тайёрладилар. Илмий тадқиқот ва экспериментларнинг натижаларидан иборат материаллар туширилувчи аппаратга ўтказилди.

Москва вақти билан соат 13 дан 15 минут ўтганда кема билан станция бир-биридан ажради, сўнгра кеманинг тормозловчи мотор установкаси ишга солинди. Мотор ишлаб бўлгач, «Союз-30» космик кемасининг бўлимлари бир-биридан ажради ва туширилувчи аппарат пасайиш траекториясига ўтди.

Ҳисоблаб қўйилган баландликда парашют системаси ишга солинди, бевосита Ерга яқинлашиб қолинганда оҳиста қўндириш моторлари ишга тушди ва шундан сўнг туширилувчи аппарат Ерга равон қўнди.

Коваленок, Иванченков, Климук ва Гермашевский ўртоқлар «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал илмий-тадқиқот комплексида етти сутка учиш чоғида табиий ресурсларни ўрганиш мақсадида Ер юзининг турли районларини визуал кузатдилар ва фотосуратга олдилар, Совет Иттифоқи ҳамда Польша Халқ Республикасининг олимлари ва мутахассислари тайёрлаган бир қанча технологик ва медицина-биологик экспериментларни бажардилар. Жумладан, космик учиш шароитларида янги материаллар олинди, ним ўтказгич кристалларнинг ҳосил бўлиши ва ўсишига вазнсизлик шароитининг таъсири ўрганиб чиқилди. Узоқ муддатли космик учишда экипажларнинг ҳаёт фаолиятини таъминлайдиган энг мақбул шарт-шароитлар яратиш проблемаси хусусида ҳам анчагина тадқиқотлар ўтказилди.

Муваффақиятли чиққан навбатдаги халқаро космик эксперимент социалистик мамлакатларнинг пролетар интернационализми буюк принципига асосланган қардошларча ҳамкорлигида қўйилган янги қадамдир.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ПХР ГРАЖДАНИ ТАДҚИҚОТЧИ-КОСМОНАВТ МИРОСЛАВ ГЕРМАШЕВСКИЙГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда кўрсатган мардлиги ҳамда қаҳрамонлиги учун ПХР граждани тадқиқотчи-космонавт Мирослав **Гермашевский**га **Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ва **«Олтин Юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
1978 йил, 5 июль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ П. И. КЛИМУКНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ҳамда бунда мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси ўртоқ Петр Ильич **Климук Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
1978 йил, 5 июль.

УЛУҒ МУТАФАККИР ВА РЕВОЛЮЦИОНЕР

Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Атоқли революционер-демократ, ёзувчи ва философ Николай Гаврилович Чернишевский мамлакатимизнинг ифтихори ва шон-шуҳрати бўлган қудратли талантларнинг ёрқин сафида энг фахрли ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Улуғ мутафаккир, самодержавиега қарши толмас курашчининг халқ маънавий ҳаётини камол топтиришга қўшган ҳиссаси бебаҳодир. Миннатдор авлодлар унинг порлоқ хотирасини доим эсда тутадилар, ўзининг бутун ҳаётини севикли Ватаннинг бахтиёр келажаги учун курашга бағишлаган кишига самимий иззат-ҳурмат ва миннатдорчилигини изҳор қиладилар. Шу боисдан бутун совет халқи, жаҳоннинг тараққийпарвар жамоатчилиги Н. Г. Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигини кенг нишонламоқда.

4 июль куни Москвадаги ССР Иттифоқи Большой театрида ўтказилган тантанали мажлис ана шу шонли санага бағишланди.

Мажлисда В. В. Гришин, А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, М. А. Суслов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, М. В. Зимянин ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Президиумда Бутуниттифоқ юбилей комитетининг аъзолари, ёзувчилар, фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари ўтиришибди.

Бутуниттифоқ юбилей комитетининг раиси, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик П. Н. Федосеев доклад қилди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков ўз нутқида курашчи ёзувчи ижодининг буюк аҳамияти ҳақида гапирди. КПСС Саратов область комитетининг биринчи секретари В. К. Гусев революционер-демократнинг ҳамшаҳарлари шонли санани қандай нишонлаётганликлари тўғрисида сўзлаб берди.

Мажлис охирида санъат усталари концерт қўйиб беришди.

(ТАСС).

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Кеча Ўзбекистон ССР Фанлар академияси И. М. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институтининг 20 йиллигига бағишланган илмий конференция бўлиб ўтди. Ўтган давр ичида институт фалсафа ва давлат-ҳуқуқ фанларининг актуал проблемаларини ишлаб чиқишда республикадаги асосий илмий марказга айланди. Бу ерда совет жамияти тараққиётининг материалистик диалектикаси масалалари тадқиқ этилиб, Ўзбекистонда социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибаси назарий жиҳатдан умумлаштириб берилди, Ўзбекистонда давлат қурилишининг актуал проблемалари ўрганилди.

Бу ва бошқа проблемаларни ишлаб чиқишда шу институт ташкилотчиси ва унинг биринчи директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги И. М. Мўминовнинг хизматлари каттадир. Ҳозир институт унинг номи билан аталади. Ўзбекистонда фалсафа ва ҳуқуқ фанларини ривожлантиришда институтнинг роли тўғрисида институт директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси М. М. Ҳайруллаев, фалсафа фанлари докторлари О. П. Умурзоқова, А. К. Валиев, юридик фанлар доктори М. Ҳ. Ҳакимов конференцияда қилган докладларида сўзлаб беришди.

ДОН — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 5 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	—	99,1	3,7	84,6
Бухоро	1,4	76,3	5,1	74,4
Жиззах	2,0	43,2	3,5	52,2
Қашқадарё	1,6	89,6	—	100,8
Наманган	0,6	75,8	2,6	50,5
Самарқанд	2,5	52,5	2,4	42,6
Сурхондарё	3,9	71,2	1,1	52,7
Сирдарё	2,8	68,1	3,4	75,2
Тошкент	1,7	82,1	1,6	85,6
Фарғона	0,6	97,8	7,6	68,9
Республика бўйича:	2,0	67,2	2,1	70,1

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 1-серия). 11.35 «Биз сен билан биргамиз, ўртоқ!» 12.35 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — Н. Некрасов лирикаси. 16.00 — «Ихтирочи» 16.30 — «Олтин дарвоза» (музикали программа). 17.15 — «Ҳамма палубага» (бадиий фильм). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Шахс, илмий техника революцияси ва адабиёт». 19.40 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс. 20.05 — СССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 20.20 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.20 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — «Ёшлик». 18.30 — «Тўйлар ҳақида ўйлар». 18.55 — «Ўнинчи беш йиллик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш — ҳар бир меҳнат коллективининг бурчи». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Илҳом». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ёшлик» тароналари». Ҳ. Ҳамидов ва С. Назирова ижро этадилар. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.15 — «Олтинчи июль» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.30 — Севимли опералардан саҳифалар. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.35 — Ўқув кўрсатуви.

Радио

8.30 — Б. Ҳамдамов ва Ҳ. Одилов куйлайди. 9.30 — «Дийёр васфи». Концерт. 10.30 — Саҳий ер. 11.15 — «Пулингиз бехатар бўлсин!» 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Устоз ўз шогирди ҳақида. 13.30 — А. Зацепиннинг кинофильмларга ёзган куйлари. 14.00 — «Ғўза парваришини намунали ўтказайлик» 15.00 — Концерт. 16.10 — «Ўзбекистон композиторларининг ижоди». У. Мусаев. 18.30 — «Саломатлик — туман бойлик». 18.40 — «Ёшлик» 19.40 — «Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида». 19.50 — Қўшнай тароналари. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 21.30 — Замондошларимиз. Ҳ. Содиқов. «Бахт» (очерк). 22.30 — «Лазги» ансамблининг концерти. 23.20 — «Дам олиш соатида».

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Қизил дипкурьерлар — «ЧАЙКА» (11.30, 13.30, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Министр бўлмоқчиман — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20.00).

Уйинчоқ — «МОСКВА» (12, 14, 16, 17.45, 19.30, 21.15).

Арвоҳнинг олтин тангалари — ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ номли (12, 14, 16, 20, 21.30).

Сеними, шошмай тур! — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Уйинчоқ — «ФЕСТИВАЛЬ» (20.50, 22.30).

Катта умидлар — «ХИВА» (20.50, 22.30).

Р. 07691. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д. 2431.